

Верховний
Суд

ОГЛЯД
судової практики
Касаційного кримінального
суду у складі Верховного Суду

Рішення, внесені до ЄДРСР, за період
із 01.01.2020 по 30.12.2020

ЗМІСТ

Розділ 1. Застосування норм кримінального права України	5
1.1. Закон України про кримінальну відповідальність	5
1.2. Суб'єкт кримінального правопорушення	5
1.3. Співучасть у кримінальному правопорушенні	5
1.4. Сукупність кримінальних правопорушень	6
1.5. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	6
1.6. Звільнення від кримінальної відповідальності	6
1.7. Призначення покарання	7
1.8. Звільнення від покарання або його відбування	9
1.9. Судимість	11
1.10. Застосування примусових заходів медичного характеру	11
1.11. Застосування інших заходів кримінально-правового характеру	12
1.12. Кваліфікація злочинів проти основ національної безпеки України	12
1.13. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи	12
1.14. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	14
1.15. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності	15
1.16. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності	18
1.17. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту	18
1.18. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності	19
1.19. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення	21
1.20. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері забезпечення призову та мобілізації	22
1.21. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів	22
1.22. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	23
1.23. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	23

1.24. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти правосуддя	25
Розділ 2. Застосування норм кримінального процесуального права України	26
2.1. Кримінальне процесуальне законодавство України	26
2.2. Засади кримінального провадження	26
2.3. Суд, сторони та інші учасники кримінального провадження	26
2.4. Забезпечення права на захист	27
2.5. Докази і доказування	28
2.6. Процесуальні витрати	34
2.7. Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов	34
2.8. Загальні положення досудового розслідування	36
2.9. Слідчі (розшукові) дії	37
2.10. Негласні слідчі (розшукові) дії	38
2.11. Закінчення досудового розслідування	40
2.12. Відкриття матеріалів іншій стороні	40
2.13. Провадження в суді присяжних	42
2.14. Судовий розгляд	42
2.15. Судові рішення	44
2.16. Провадження в суді апеляційної інстанції	45
2.17. Провадження у суді касаційної інстанції	52
2.18. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами	52
2.19. Кримінальне провадження на підставі угод	54
2.20. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення	55
2.21. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб	56
2.22. Провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру	56

Перелік скорочень

ВС	Верховний Суд
ВАКС	Вищий антикорупційний суд
ЄРДР	єдиний реєстр досудових розслідувань
КК	Кримінальний кодекс України
КВК	Кримінально-виконавчий кодекс України
ККС	Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду
КПК	Кримінальний процесуальний кодекс України
НСРД	негласні слідчі (розшукові) дії
ОП	об'єднана палата Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду
ЦК	Цивільний кодекс України

РОЗДІЛ 1. ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

1.1. Закон України про кримінальну відповідальність

Закон України про кримінальну відповідальність, який визначає діяння як злочин, може містити посилання на положення інших нормативно-правових актів. Якщо ці положення надалі змінюються, загальний зміст кримінального закону (в цьому випадку – диспозиція його норм) змін не зазнає, а тому ст. 5 КК щодо зворотної дії кримінального закону в часі не застосовується

Детальніше з текстом постанови ККС від 16.01.2020 у справі № 335/6360/15-к (провадження № 51-1873км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87053573>

Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням, передбачені ч. 1 ст. 76 КК, охоплюються «іншими кримінально-правовими наслідками діяння» в розумінні ч. 2 ст. 4 КК. Тому закон про кримінальну відповідальність зі зміненим способом формулювання тексту ч. 1 ст. 76 КК з диспозитивного на імперативний («може покласти на засудженого обов'язки» та «покладає на засудженого обов'язки») не має зворотної дії у часі (ст. 5 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 14.05.2020 у справі № 591/2966/16-к (провадження № 51-5288км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89316522>

1.2. Суб'єкт кримінального правопорушення

Оскільки у стані неосудності особа не здатна розуміти своїх дій та керувати ними, а мета і мотив, які особа має чітко усвідомлювати, як ознаки суб'єктивної сторони складу злочину за наявності такого стану відсутні, то встановлення будь-якої форми вини (умислу чи необережності) у діях неосудної особи об'єктивно є неможливим. У такому випадку юридична оцінка суспільно небезпечного діяння повинна надаватися, виходячи з фактичних обставин скоєного діяння та наслідків, що настали

Детальніше з текстом постанови ККС від 06.02.2020 у справі № 234/18511/18 (провадження № 51-4960км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527892>

1.3. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Про наявність попередньої змови групи осіб на вчинення злочину вказує узгодження співучасниками предмета злочину, місця, часу, способу вчинення та змісту функцій, які будуть здійснювати співучасники. Попередня змова може мати місце не лише в усній або письмовій формах, а й за допомогою конклюдентних дій, зокрема, безпосередньо через поведінку співучасників, яка свідчить про їх намір вчинити злочин

Детальніше з текстом постанови ККС від 14.05.2020 у справі № 405/2648//18 (провадження № 51-4763км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89345782>

1.4. Сукупність кримінальних правопорушень

Вчинене обвинуваченим у різний час незаконне придбання та зберігання наркотичних засобів і психотропних речовин без мети збуту утворюють повторність злочинів. Кваліфікація дій особи за ч. 1, ч. 2 ст. 309 КК у такому випадку є зайвою

Детальніше з текстом постанови ККС від 04.02.2020 у справі № 362/1692/17 (провадження № 51-2363км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87485373>

1.5. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Якщо особа захищалася від протиправного посягання декількох осіб, які застосовували до неї насильство, та перебувала при цьому у стані сильного душевного хвилювання, що виник у результаті протиправних дій цих осіб, то спричинення смерті одному з них і легких тілесних ушкоджень іншому вважається вчиненим у стані необхідної оборони

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.11.2020 у справі № 658/278/15-к (провадження № 51-3506км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92870362>

1.6. Звільнення від кримінальної відповідальності

Якщо особа вчинила два або більше кримінальних правопорушення, що утворюють реальну сукупність, то вона не може бути звільнена від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею на поруки (ст. 47 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 12.08.2020 у справі № 127/31068/19 (провадження № 51-1868км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91010407>

Особу може бути звільнено від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею її на поруки трудовому колективу (ст. 47 КК) незалежно від кількості членів такого колективу, а також часу, упродовж якого особа, яку передають на поруки, була членом цього трудового колективу

Детальніше з текстом постанови ККС від 22.12.2020 у справі № 158/2745/19 (провадження № 51-2813км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93835871>

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки трудовому колективу не застосовується, якщо судом не встановлено, чи спроможний трудовий колектив, у якому обвинувачена особа упродовж тривалого часу обіймала керівну посаду, здійснювати щодо неї заходи виховного характеру, виходячи з її посадових обов'язків із виконання організаційно-розпорядчих і адміністративно-господарських функцій

Детальніше з текстом постанови ККС від 22.10.2020 у справі № 621/3213/19 (провадження № 51-3614км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92458410>

Вирішуючи питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності внаслідок зміни обстановки, за якої особа перестала бути суспільно небезпечною (ст. 48 КК), суд повинен навести у судовому рішенні дані, які б свідчили про таку зміну обстановки та втрату особою суспільної небезпечності. Висновок про це суд повинен зробити на підставі комплексного вивчення обстановки життєдіяльності особи та впливу цієї обстановки на її поведінку.

Якщо обвинувачений залишився обіймати посаду, будучи на якій, він вчинив кримінальне правопорушення, однак був усунутий від виконання окремих посадових обов'язків, то це не свідчить про те, що така особа перестала бути суспільно небезпечною

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.07.2020 у справі № 613/1202/17 (провадження № 51-871км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90202741>

Звільнення від кримінальної відповідальності особи у зв'язку із закінченням строків давності (ст. 49 КК) застосовується, незважаючи на невизнання нею своєї вини у вчиненні кримінального правопорушення. Про згоду особи на звільнення її від кримінальної відповідальності за цією статтею може свідчити чітко сформульована нею вимога в апеляційній скарзі, а також окреме клопотання про звільнення її від кримінальної відповідальності

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.11.2020 у справі № 455/229/17 (провадження № 51-3298км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92934819>

Підставою для зупинення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності може бути виключно вчинення обвинуваченим умисних дій, які спрямовані на ухилення від досудового розслідування і суду (ч. 2 ст. 49 КК). Оголошення обвинуваченого в розшук власне не свідчить про те, що він ухиляється від досудового розслідування

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.10.2020 у справі № 204/4728/15-к (провадження № 51-735км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92458341>

1.7. Призначення покарання

Тяжкість вчиненого кримінального правопорушення повинна враховуватися судом як загальна засада призначення покарання не лише на підставі належності відповідного правопорушення до певного виду (ст. 12 КК), але і з обов'язковим урахуванням конкретних обставин вчиненого кримінального правопорушення. Зокрема, при призначенні покарання за розбій (ст. 187 КК) суду слід ураховувати форму суспільно небезпечного діяння та наслідки, що настали

Детальніше з текстом постанови ККС від 23.06.2020 у справі № 171/8/17 (провадження № 51-3945км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90111731>

Щире каяття, характеризуючи ставлення винної особи до вчиненого нею злочину, означає, що особа визнає свою вину, дає правдиві показання, щиро жалкує про вчинене, негативно оцінює злочин, бажає виправити ситуацію, що склалася, співчуває потерпілому, демонструє готовність понести заслужене покарання

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.02.2020 у справі № 643/13256/17 (провадження № 51-2221км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87640666>

Щире каяття як обставина, що пом'якшує покарання, має місце і в тому випадку, коли засуджений не погоджується з кваліфікацією своїх дій

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.08.2020 у справі № 334/5670/18 (провадження № 51-4378км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90906069>

Додаткове покарання у виді позбавлення права займатися певною діяльністю (керувати транспортним засобом) повинно призначатися особі з урахуванням даних, що характеризують особу обвинуваченого, а також обставин кримінального правопорушення. Обставини, які свідчать про те, що позбавлення особи спеціального права суттєво ускладнює пошуки нової роботи та вирішення побутових питань, мають бути підтверджені доказами, а отримана обвинуваченим освіта та спеціальність не пов'язані з необхідністю керувати транспортними засобами

Детальніше з текстом постанови ККС від 31.03.2020 у справі № 367/6235/18 (провадження № 51-6325ск19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88570885>

При призначенні більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (ст. 69 КК), необхідно враховувати наявність зв'язку між пом'якшуючими обставинами і метою та/або мотивами злочину, роллю, яку виконувала особа, визнана винуватою у вчиненні злочину, її поведінкою під час вчинення злочину та іншими факторами, які безпосередньо впливають на суспільну небезпеку злочину та/або небезпечність винуватця. Окрім того, необхідно встановити, що відповідні пом'якшуючі обставини істотно знизили тяжкість вчиненого злочину

Детальніше з текстом постанови ККС від 30.03.2020 року у справі № 591/2221/19 (провадження № 51-4503км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88570875>

Призначаючи покарання особі на підставі ст. 69¹ КК, суд повинен враховувати сукупність умов, а також розмір покарання, визначений у цій статті. Кожна з вказаних умов має бути встановлена судом та підтверджена наявними доказами. Зокрема, добровільне відшкодування засудженим завданої шкоди кільком потерпілим у повному обсязі може бути підтверджено їхніми показаннями, зафіксованими шляхом технічного запису судового засідання, а також поданими потерпілими заявами, якими підтверджується факт

відшкодування завданої їм шкоди.

Призначення особі додаткового покарання може здійснюватися з урахуванням положень ст. 69¹ КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.06.2020 у справі № 237/1524/19 (провадження № 51-1513км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90073857>

Постановлення обвинувального вироку, а не набрання ним законної сили розмежує застосування судом правил призначення покарання за сукупністю злочинів (ст. 70 КК) та за сукупністю вироків (ст. 71 КК).

Скасування судом апеляційної інстанції попереднього вироку в частині призначення покарання з підстав неправильного звільнення від відбування покарання або у зв'язку з необхідністю призначити більш суворе покарання не перешкоджає застосуванню ст. 71 КК

Детальніше з текстом постанови ОП від 01.06.2020 у справі № 766/39/17 (провадження № 51-8867кмо18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89675588>

Лише після зарахування строку попереднього ув'язнення у попередньому кримінальному провадженні суд може призначити покарання особі за сукупністю вироків (ст. 71 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.05.2020 у справі № 585/3671/17 (провадження № 51-1229км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89509482>

1.8. Звільнення від покарання або його відбування

Якщо звільнення особи від покарання відбувається за правилами ч. 5 ст. 74 КК, то її згода чи згода інших учасників судового розгляду на таке звільнення не обов'язкова. Початок обчислення строків звільнення від покарання на підставі ч. 5 ст. 74 КК, ураховуючи тлумачення формулювання «з дня вчинення злочину» (ч. 1 ст. 49 КК), починається з дня вчинення злочину і має враховуватися в цей строк як перший день відповідного строку давності

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.03.2020 у справі № 137/142/15-к (провадження № 51-5677км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88232340>

Звільненню від відбування покарання з випробуванням (ст. 75 КК) засудженого, який вчинив новий злочин до відбуття покарання за попереднім вироком, має передувати визначення йому остаточного покарання за сукупністю вироків (ст. 71 КК).

Якщо за один із злочинів засудженому призначено основне покарання у виді штрафу або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, які відповідно до ч. 3 ст. 72 КК не підлягають складанню з іншими видами покарань та виконуються самостійно, то звільнення від відбування іншого покарання з випробуванням (ст. 75 КК), яке входить у сукупність вироків, є неприпустимим

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.05.2020 у справі № 243/2528/19 (провадження № 51-6157км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89793550>

Якщо одне з кримінальних правопорушень, за вчинення якого засуджено особу, є корупційним, звільнення від відбування покарання, остаточно призначеного за вироком суду, не застосовується (ст. 75 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.08.2020 у справі № 734/631/19 (провадження № 51-2243км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90872676>

Пенсійний вік особи, яка вчинила тяжкий злочин, не може виступати основною підставою, для можливості застосування положень ст. 75 КК, без врахування інших пом'якшуючих покарання обставин

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 234/403/18 (провадження № 51-2400км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87640531>

Звільнення від відбування покарання з випробуванням (ст. 75 КК) особи, яка вчинила злочин, передбачений ст. 286 КК, може застосовуватися судом у разі врахування всіх фактичних обставин кримінального правопорушення.

Думка потерпілої особи та висновок органу пробації щодо можливості застосування до особи положень ст. 75 КК можуть бути враховані судом у сукупності з обставинами, передбаченими ст. 65 КК, під час призначення покарання за вчинене кримінальне правопорушення у мінімальних межах, визначених у санкції статті, однак не є вирішальними під час прийняття судом відповідного рішення

Детальніше з текстом постанови ККС від 27.10.2020 у справі № 664/2526/19 (провадження № 51-3420км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92509935>

У разі вчинення особою під час іспитового строку нового злочину суди мають розцінювати це як порушення умов застосування ст. 75 КК про звільнення від відбування покарання з випробуванням і призначати на підставі ст. 71 КК остаточне покарання у виді сукупності невідбутої частини покарання за попереднім вироком та покарання за новим вироком. У таких випадках повторне звільнення від відбування покарання з випробуванням є неприпустимим

Детальніше з текстом постанови ККС від 12.03.2020 у справі № 752/2269/18 (провадження № 51-6221км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88232424>

Аналогічну правову позицію викладено у постанові ККС від 27.08.2020 у справі № 127/10266/19 (провадження № 51-2412км20), з якою можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91260654>

Якщо особою вчинено кілька злочинів, які утворюють сукупність, то питання про звільнення її від відбування покарання на підставі закону про амністію вирішується після визначення остаточного покарання за правилами ст. 70 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.02.2020 у справі № 148/871/17 (провадження № 51-3391км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87951204>

З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87902056>

Звільнення неповнолітнього від покарання на підставі ст. 105 КК здійснюється без призначення йому конкретного покарання, передбаченого санкцією статті закону України про кримінальну відповідальність, за якою його було визнано винуватим

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.06.2020 у справі № 161/7253/18 (провадження № 51-2615км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89977675>

1.9. Судимість

У випадку звільнення засудженого від відбування покарання з випробуванням (ст. 75 КК) за останнє з вчинених ним кримінальних правопорушень, строк погашення судимості за попереднє кримінальне правопорушення має обчислюватися з дня набрання законної сили обвинувальним вироком за останнє кримінальне правопорушення

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.08.2020 у справі № 431/2787/19 (провадження № 51-2894км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91260580>

1.10. Застосування примусових заходів медичного характеру

Відсутність закладів з надання психіатричної допомоги із суворим наглядом не є перешкодою для застосування судом такого виду примусових заходів медичного характеру, як госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги з посиленням наглядом на підставі ст. 94 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 06.02.2020 у справі № 234/18511/18 (провадження № 51-4960км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527892>

Застосування конкретного виду примусових заходів медичного характеру залежить від сукупності трьох критеріїв: медичного (характер і тяжкість захворювання), юридичного (тяжкість вчиненого діяння) та соціального (ступінь небезпечності психічно хворого для себе чи інших осіб). Ступінь небезпечності психічно хворого містить оцінку суспільної небезпеки вчиненого діяння, характеру вчиненого, можливих або тих, що настали, суспільно небезпечних наслідків та інших подібних обставин; психічного стану особи на момент розгляду справи судом і небезпечності цього хворого для оточуючих, що впливає з характеру захворювання

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.10.2020 у справі № 221/6664/19 (провадження № 51-4019км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92363930>

1.11. Застосування інших заходів кримінально-правового характеру

Не підлягає спеціальній конфіскації майно, яке використовувалося як знаряддя вчинення злочину та належить на праві спільної власності кільком особам, якщо співвласники не знали і не могли знати про незаконне використання цього майна

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.04.2020 у справі № 676/2199/19 (провадження № 51-5641км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749307>

Автомобіль, який не використовувався обвинуваченим як знаряддя вчинення злочину, передбаченого ст. 249 «Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом» КК, не підлягає спеціальній конфіскації

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.06.2020 у справі № 748/1457/19 (провадження № 51-6503км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89793551>

У разі звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності (ст. 49 КК) спеціальна конфіскація не застосовується

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.09.2020 у справі № 138/2740/16-к (провадження № 51-3984км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91367099>

1.12. Кваліфікація злочинів проти основ національної безпеки України

Шпигунство вважається закінченим злочином із моменту вчинення іноземцем або особою без громадянства однієї з альтернативних дій, передбачених у диспозиції ч. 1 ст. 114 КК, зокрема з моменту отримання та накопичення відомостей, що становлять державну таємницю, з метою їх передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам

Детальніше з текстом постанови ККС від 27.08.2020 у справі № 204/82/18 (провадження № 51-42км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91237779>

1.13. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи

Розмежовуючи замах на умисне вбивство та умисне тяжке тілесне ушкодження, необхідно встановити зміст і спрямованість умислу винуватого. Питання про умисел необхідно вирішувати, виходячи із сукупності всіх обставин вчиненого діяння, зокрема враховувати спосіб, знаряддя злочину, кількість, характер і локалізацію поранень та інших тілесних ушкоджень, причини припинення злочинних дій, поведінку винного і потерпілого, що передувала події, їх стосунки. Визначальним при цьому є суб'єктивне ставлення винного до наслідків своїх дій

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.01.2020 у справі № 303/7357/17 (провадження № 51-4252км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87334572>

Умисне вбивство слід відрізняти від заподіяння умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, за спрямованістю умислу винуватого, його суб'єктивним ставленням до наслідків своїх дій: у разі умисного вбивства настання смерті потерпілого охоплюється умислом винуватого, а в разі заподіяння тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, ставлення винного до таких наслідків характеризується необережністю

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.05.2020 у справі № 604/546/16-к (провадження № 51-5965км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480033>

Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС від 21.05.2020 у справі № 711/8218/18 (провадження № 51-4957км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480031>

Дії особи, яка нанесла ножове поранення в ногу, в результаті якого настала смерть потерпілого, за відсутності даних про умисел на вбивство, правильно перекваліфіковані з умисного вбивства на умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого

Детальніше з текстом постанови ККС від 04.02.2020 у справі № 705/623/18 (провадження № 51-1041км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87485353>

Про умисел на заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть потерпілого, свідчить, зокрема, спричинення останньому великої кількості тілесних ушкоджень у життєво важливі органи, зовнішні ознаки наслідків спричинених тілесних ушкоджень, стан потерпілого під час їх спричинення, вік обвинуваченого, який значно молодший за потерпілого похилого віку, а також нежиття заходів для надання йому медичної допомоги.

Позиція потерпілого, який під час судового розгляду в місцевому суді не наполягав на суворому покаранні обвинуваченому, не може бути вирішальною та повинна враховуватися одночасно з іншими обставинами кримінального провадження

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.10.2020 у справі № 263/15874/17 (провадження № 51-6308км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92602248>

Добровільна відмова від умисного вбивства може мати місце у випадку, коли під час замаху на цей злочин винний вчиняє дії, спрямовані на запобігання настанню суспільно небезпечних наслідків його злочинного посягання

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.01.2020 у справі № 710/112/16-к (провадження № 51-3189км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87365808>

Відповідальність за умисне вбивство, вчинене повторно, настає незалежно від того, чи вчинила особа попередньо закінчене вбивство чи замах на нього

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.02.2020 року у справі № 753/19231/17 (провадження

№ 51-3502км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87951232>

У діях обвинуваченого відсутній склад необережного вбивства, якщо смерть особи не перебуває у причинному зв'язку з тілесними ушкодженнями, спричиненими обвинуваченим

Детальніше з текстом постанови ККС від 19.11.2020 у справі № 333/4463/16-к (провадження № 51-423км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93053814>

Наявність в обвинувачених неконкретизованого умислу на настання будь-яких наслідків у вигляді заподіяння шкоди здоров'ю потерпілого під час вчинення ними розбою та одночасна відсутність прямого умислу на спричинення йому смерті виключає кримінальну відповідальність за замах на умисне вбивство. У цьому випадку скоєне кваліфікується за статтею, що передбачає відповідальність за фактично спричинені наслідки у вигляді шкоди здоров'ю потерпілого, а саме заподіяння тяжких тілесних ушкоджень

Детальніше з текстом постанови ККС від 25.11.2020 у справі № 642/6363/16-к (провадження № 51-3943км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93217868>

Якщо смерть малолітньої особи, яка внаслідок психічного захворювання перебуває у небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження, настала після залишення її без нагляду медичною сестрою для того, щоб виконати законне розпорядження безпосереднього керівника, однак останньою було вжито всіх заходів для забезпечення належного нагляду за психічно хворою особою, то медична сестра не підлягає відповідальності за залишення у небезпеці (ст. 135 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.10.2020 у справі № 351/749/16-к9 (провадження № 51-37км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92602246>

Неналежне виконання медичним працівником своїх професійних обов'язків (ст. 140 КК) має місце у випадку, коли внаслідок недбалого чи несумлінного ставлення до їх виконання медичний працівник не встановив діагнозу новонародженому під час пологів, що вплинуло на неправильний вибір методу розродження, несвоєчасно надав йому медичну допомогу, якщо цей медичний працівник був обізнаний про стан здоров'я породіллі та про наявність у неї супутніх захворювань

Детальніше з текстом постанови ККС від 06.08.2020 у справі № 226/627/17 (провадження № 51-4842км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90932687>

1.14. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Особа набуває повноважень члена виборчої комісії та є суб'єктом злочину, передбаченого ст. 158 КК, з моменту підписання тексту складеної присяги

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.05.2020 у справі № 699/213/16-к (провадження № 51-5755км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89649279>

Потерпілим від злочину, передбаченого ст. 164 «Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей» КК, може бути як неповнолітній, так і повнолітня особа за умови, що вона є непрацевдатною

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.05.2020 у справі № 313/1391/17 (провадження № 51-6183км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564221>

Для кваліфікації дій особи за ст. 172 «Грубе порушення законодавства про працю» КК слід встановити наявність особистого мотиву у діях обвинуваченого, про який можуть свідчити, зокрема, попередні конфлікти між обвинуваченим та потерпілим, відсутність претензій до потерпілого з боку інших осіб, відсутність спроб підібрати на вакантну посаду іншу особу, прагнення влаштувати на цю посаду члена сім'ї

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.05.2020 у справі № 321/1753/16-к (провадження № 51-3755км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88857313>

1.15. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності

Заволодіння чужим майном, яке фактично не вибуло з володіння власника, а опинилося з будь-яких причин у неналежному, але відомому йому місці (залишене чи забуте), особою, яка знала, кому належить це майно, мала підстави вважати, де перебуває власник речі та усвідомлювала, що він може за нею повернутися, слід кваліфікувати як крадіжку чужого майна (ст. 185 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 23.06.2020 у справі № 128/984/17 (провадження № 51-1305км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977754>

Наявність засобів охорони транспортного засобу, у тому числі й технічних, що обмежують вільний доступ сторонніх осіб до майна, яке знаходиться в салоні або багажному відділенні автомобіля, може свідчити про наявність ознак сховища, а у випадку пред'явлення обвинувачення за викрадення майна з автомобіля, що має кваліфікуючу ознаку «проникнення у сховище», мають встановлюватися об'єктивні обставини, які дозволяють ідентифікувати відповідний автомобіль як сховище

Детальніше з текстом постанови ККС від 17.03.2020 у справі № 653/3/18 (провадження № 51-5932км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88376207>

Викрадення майна вважається вчиненням із проникненням у житло, якщо обвинувачений, який орендував одну кімнату у двокімнатній квартирі, таємно заволодів чужим майном з іншої кімнати, що була зачинена власником та доступу до якої він не мав відповідно до умов договору оренди

Детальніше з текстом постанови ККС від 19.11.2020 у справі № 607/24977/19 (провадження

№ 51-4617км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93081686>

Викрадення чужого майна з колодязя кабельної каналізації електрозв'язку (телекомунікаційного колодязя) слід кваліфікувати як крадіжку, поєднану з проникненням в інше приміщення (ч. 3 ст. 185 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.06.2020 у справі № 175/3057/17 (провадження № 51-9110кмп18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89793499>

Якщо обман або зловживання довірою були лише способом отримання доступу до майна, а вилучення майна відбувалося відкрито, то дії особи потрібно кваліфікувати як грабіж (ст. 186 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.07.2020 у справі № 545/1937/18 (провадження № 51-392км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90563135>

Переростання таємного викрадення чужого майна з транспортного засобу у відкрите має місце у разі розбиття скла дверцят автомобіля, спрацювання сигналізації, на які повинні були зреагувати, як потерпілий, так і особи, які перебували поруч, що усвідомлював винний, а також намагання останнього зникнути з викраденим майном

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.09.2020 у справі № 569/19032/17 (провадження № 51-1821км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91571963>

Якщо обвинувачена особа разом із майном, що належить на праві спільної сумісної власності їй та потерпілому (колишньому чоловіку), відкрито заволоділа приватним майном інших осіб та усвідомлювала вказану обставину, то її дії потрібно кваліфікувати як грабіж (ст. 186 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.09.2020 у справі № 750/808/18 (провадження № 51-1174км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91680751>

Викрадення засудженим чужого майна у два етапи, перший з яких був таємним та закінченим, а другий – відкритим і незакінченим із причин, що не залежали від його волі, свідчить про переростання крадіжки у грабіж та підлягає кваліфікації за ст. 186 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 01.10.2020 у справі № 752/3045/18 (провадження № 51-352км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92093154>

Викрадення чужого майна з шафи у жіночій роздягальні спортивного центру вважається вчиненим з проникненням у сховище

Детальніше з текстом постанови ККС від 01.10.2020 у справі № 404/4869/17 (провадження № 51-2304км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91998538>

Співучасником розбійного нападу (ст. 187 КК) визнається особа, яка за попередньою домовленістю з іншими співучасниками вчиняла дії,

що полягають у спостереженні за навколишньою обстановкою з метою запобігти викриттю протиправних дій інших співучасників, у сприянні вчиненню ними злочину шляхом надання порад та вказівок, у перебуванні в будинку потерпілої особи під час заподіяння їй тілесних ушкоджень, у збуті викраденого майна

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.07.2020 у справі № 539/3046/15-к (провадження № 51-6176км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90458858>

Розмежувальною ознакою між шахрайством та цивільно-правовим деліктом є умисел особи, яка уклала договір про передачу майна, не маючи для цього повноважень. Якщо така особа у момент заволодіння майном мала умисел привласнити таке майно і не виконувати зобов'язання, що виникають з укладеного договору, то її дії містять склад шахрайства

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.09.2020 у справі № 755/10138/16-к (провадження № 51-6414км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91855151>

Розмежувальною ознакою між суміжними складами злочинів, передбаченими ст. 190 «Шахрайство» та ст. 192 «Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою» КК, є суспільно небезпечні діяння «заволодіння» (ст. 190 КК) та «заподіяння майнової шкоди» (ст. 192 КК). У першому випадку майно або право на майно переміщується зі сфери володіння власника у сферу володіння винуватої особи чи третіх осіб, а в другому – має місце неотримання потерпілим майна або права на майно, яке він мав би отримати у свою власність

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.05.2020 у справі № 761/29684/15-к (провадження № 51-21км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564210>

Відсутність правового механізму оформлення відряджень з метою виконання службових обов'язків на тимчасово окуповані території, а також фактичне здійснення службовою особою таких службових обов'язків виключає кримінальну відповідальність за ст. 191 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 18.05.2020 у справі № 235/1345/18 (провадження № 51-28км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89395928>

Не є привласненням чужого майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем (ч. 2 ст. 191 КК) отримання службовою особою коштів, нарахованих як заробітна плата особі, яка фактично не працювала, розподілення їх між іншими працівниками, які виконували роботу відсутньої особи, а також використання цих коштів обвинуваченою на потреби закладу

Детальніше з текстом постанови ККС від 17.06.2020 у справі № 266/737/16-к (провадження № 51-1328км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977686>

Заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем (ч. 2 ст. 191 КК) має місце у випадку наявності прямого умислу в діях службової

особи. Якщо службова особа внесла неправдиві відомості у таблицю обліку робочого часу про відсутнього працівника, фактично виконуючи його обсяг роботи та отримуючи його заробітну плату, то це виключає кваліфікацію дій службової особи за ч. 2 ст. 191 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.08.2020 у справі № 433/383/19 (провадження № 51-965км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90906061>

Нарахування та отримання службовою особою надбавок за підвищену інтенсивність праці з порушенням процедури погодження органом вищого рівня є підставою для кваліфікації її дій як заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем (ч. 2 ст. 191 КК) та не може оцінюватися виключно як порушення фінансової дисципліни

Детальніше з текстом постанови ККС від 30.09.2020 у справі № 517/639/17 (провадження № 51-2342км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92021190>

1.16. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності

Для кваліфікації дій особи за ст. 213 «Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом» КК необхідно встановити, чи є діяльність, яку здійснює особа, підприємницькою або іншою господарською, у тому числі чи є вона систематичною

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.04.2020 у справі № 241/1510/16-к (провадження № 51-248км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749356>

Доведення до банкрутства (ст. 219 КК) з об'єктивної сторони передбачає вчинення винуватим таких дій, які призвели до стійкої фінансової неспроможності суб'єкта господарської діяльності, що передують банкрутству цього суб'єкта. Факт відчуження обладнання сам по собі не може свідчити про наявність ознак складу злочину, передбаченого ст. 219 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 08.09.2020 у справі № 464/134/17 (провадження № 51-1867км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91555132>

1.17. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту

У випадку, коли правила безпеки дорожнього руху порушені кількома учасниками дорожньо-транспортної пригоди (зокрема, водієм та пішоходом), до кримінальної відповідальності притягається лише та особа, протиправні дії якої перебували у причинному зв'язку з наслідками, що настали. Протиправна поведінка іншого учасника дорожньо-транспортної пригоди у цьому випадку є умовою спричинення відповідних наслідків та не впливає на підставу кримінальної відповідальності особи, в діях якої встановлено причинний зв'язок з наслідками, що настали

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.05.2020 у справі № 523/12810/15-к (провадження № 51-266км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480019>

Для кваліфікації дій особи за ст. 286 КК судам слід виходити не лише з висновків експертів, в яких встановлено наявність причинного зв'язку між порушенням водієм ПДР та наслідками, що настали, а із сукупності всіх обставин, що належать до предмета доказування з огляду на особливості складу злочину, передбаченого у ст. 286 КК. Зокрема, оцінці підлягає наявність технічної можливості у водія уникнути наслідків злочину та джерело створення аварійної ситуації

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.03.2020 у справі № 130/720/17 (провадження № 51-2134км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88449012>

Кримінальна відповідальність водія за ст. 286 КК виключається у випадку, якщо інший водій порушив правила дорожнього руху, які перебувають у причинному зв'язку з наслідками, що настали, а також якщо дорожня обстановка (наприклад, наявність відповідних дорожніх знаків) давала підстави водію розраховувати на додержання правил іншим водієм

Детальніше з текстом постанови ККС від 07.07.2020 у справі № 632/313/16-к (провадження № 51-2113км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90280181>

Про наявність попередньої змови групи осіб щодо незаконного заволодіння транспортним засобом (ч. 2 ст. 289 КК) може свідчити як безпосереднє вчинення співучасниками дій, спрямованих на заволодіння таким засобом, так і вчинення інших дій у межах попередньо досягнутої домовленості про спільне вчинення злочину (наприклад, сприяння у відкритті транспортного засобу, супровід цього транспортного засобу до місця зберігання)

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.06.2020 у справі № 725/855/18 (провадження № 51-196км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89825021>

Аналогічна правова позиція викладена у постановках ККС:

від 18.06.2020 у справі № 207/1447/18 (провадження № 51-622км20), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89929071>

від 18.06.2020 у справі № 740/2536/17 (провадження № 51-634км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89929185>

1.18. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності

Активна участь у масових заворушеннях (ч. 1 ст. 294 КК) може супроводжуватися однією з таких дій: насильство над особою; погроми, підпали, знищення майна; захоплення будівель або споруд; насильницьке виселення громадян; опір представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя. Вчинення однієї з них свідчить про наявність у діях особи складу кримінального правопорушення,

передбаченого ст. 294 КК.

Уточнення судом обвинувачення шляхом звуження кола інкримінованих дій, які утворюють склад масових заворушень та якими може супроводжуватися активна участь у масових заворушеннях, не свідчить про відсутність підстави кримінальної відповідальності за ст. 294 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 07.07.2020 у справі № 640/8977/14-к (провадження № 51-1214км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90355746>

Хуліганство має місце у випадку, коли у свідомості винуватого домінує мотив явної неповаги до суспільства та відсутній особистий мотив посягання, а протиправні дії вчиняються без приводу або з використанням малозначного приводу. Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони хуліганства є мотив явної неповаги до суспільства. Домінування у свідомості винного такого внутрішнього спонукання і відсутність особистого мотиву посягання на потерпілого є головним критерієм хуліганства як злочину проти громадського порядку та моральності.

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.05.2020 у справі № 711/8218/18 (провадження № 51-4957км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480031>

Наявність особистих неприязних стосунків між обвинуваченим та потерпілим не виключає кваліфікацію дій особи як хуліганства (ст. 296 КК), якщо у вчиненому є ознаки суб'єктивної сторони вказаного складу кримінального правопорушення, зокрема хуліганський мотив

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.11.2020 у справі № 442/66/16-к (провадження № 51-4756км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92902851>

Не підлягають кваліфікації за ст. 297 КК (наруга над тілом померлого) дії винуватої особи, що полягали у прихованні тіла померлої дитини без наявності умислу на вчинення наруги

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.10.2020 у справі № 681/643/19 (провадження № 51-1690км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92335187>

До порнографічних предметів (ст. 301 КК) належать як матеріальні носії (жорсткі або оптичні диски, карти пам'яті), на яких зафіксовано інформацію порнографічного характеру, так і зображення порнографічного характеру, створені в режимі онлайн, оскільки у такому випадку відбувається матеріальна фіксація такого зображення в комп'ютерній мережі на незначний час

Детальніше з текстом постанови ККС від 18.06.2020 у справі № 711/7900/17 (провадження № 51-170км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89929158>

Втягнення неповнолітнього у злочинну діяльність (ст. 304 КК) передбачає наявність таких дій дорослої особи, що пов'язані з безпосереднім впливом на неповнолітнього із застосуванням різних видів фізичного насильства, психічного впливу, з пропозицією вчинити злочин.

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.05.2020 у справі № 609/1555/18 (провадження № 51-6429км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89139637>

1.19. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Про умисел на збут психотропної речовини можуть свідчити, зокрема, такі обставини, як надмірна для вживання однією особою кількість вилученої речовини, вжиття засудженим додаткових заходів конспірації своєї діяльності, спосіб та засоби оплати за психотропну речовину, показання свідків про намір засудженого пригостити цією речовиною знайомих осіб. Ввезення на територію України психотропної речовини утворює закінчений склад злочину, передбачений ст. 305 КК, якщо таку речовину було виявлено під час митного контролю після її переміщення через митний кордон України на її митну територію.

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.04.2020 у справі № 727/6578/17 (провадження № 51-4494км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749345>

Якщо на момент судового розгляду зі списку особливо небезпечних наркотичних засобів, обіг яких заборонено, Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою КМУ від 06.05.2000 № 770, виключено речовину, гомолог якої був предметом незаконного обігу, то кримінальна відповідальність особи за ст. 307 КК виключається

Детальніше з текстом постанови ККС від 12.08.2020 у справі № 333/7457/16 (провадження № 51-3266км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91010414>

У діях винуватої особи, в якій було вилучено розфасовані психотропну речовину та наркотичний засіб, а також ваги, відсутній умисел на збут цих речовин, якщо загальна кількість психотропної речовини та наркотичного засобу об'єктивно не перевищує потреби в їх власному вживанні

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.10.2020 у справі № 461/895/19 (провадження № 51-3812км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92602226>

Якщо особа послідовно вчиняє такі однорідні злочини, як посів або вирощування снотворного маку чи конопель (ст. 310 КК) і незаконне виготовлення та зберігання для особистого вживання без мети збуту наркотичного засобу (ст. 309 КК), то це потребує самостійної кваліфікації кожного злочину за самостійною статтею КК, причому наступний злочин кваліфікується за ознакою повторності.

Детальніше з текстом постанови ККС від 06.05.2020 у справі № 242/5130/19 (провадження № 51-1051км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89180602>

1.20. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері забезпечення призову та мобілізації

Вирішуючи питання, чи має особа право на відстрочку від призову на строкову військову службу, суд має врахувати, що таке право надається особам призовного віку, які навчаються у закладах середньої або вищої духовної освіти з денною формою навчання, для здобуття освіти на весь період навчання. При цьому суд на підставі належних та допустимих доказів повинен перевірити, чи належить теологічна семінарія, що була створена при релігійній організації та в якій навчався обвинувачений, до вказаних закладів духовної освіти, а також чи проходила ця семінарія процедуру ліцензування освітньої діяльності відповідно до Закону України «Про освіту»

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.12.2020 у справі № 867/1398/19 (провадження № 51-3353км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93542111>

1.21. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів

Для кваліфікації дій особи як опору працівнику поліції та погрози або насильства щодо нього, судам слід виходити з того, що дії особи, які полягали не у протидії законній діяльності працівника поліції, а здійснювалися з метою уникнення небезпеки для її життя і здоров'я у зв'язку із застосуванням працівником поліції невинуваченого та (або) надмірного насильства, не можуть кваліфікуватися за статтями 342, 345 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.10.2020 у справі № 444/2115/17 (провадження № 51-8311км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93014930>

Акт огляду будівельно-монтажних робіт є офіційним документом, а отже предметом складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 358 КК. Якщо місцевим судом не доведено наявності умислу на привласнення обвинуваченим отриманого кредиту, однак встановлено, що отримані кошти використано ним не за призначенням, то відповідні дії підлягають кваліфікації за ст. 222 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.10.2020 у справі № 509/1836/14-к (провадження № 51-1920ск20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92602117>

Довідка, видана дирекцією Українського державного підприємства зв'язку «Укрпошта» за підписом її керівника, якою підтверджується факт отримання рекомендованих листів чоловіком обвинуваченої, що не відповідає дійсності, та яка стала підставою для поновлення строку на оскарження рішення суду і для

реалізації права обвинуваченої на прийняття спадщини, є офіційним документом, а отже предметом складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 358 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.10.2020 у справі № 727/12903/18 (провадження № 51-4088км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92624830>

1.22. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення, передбаченого у ст. 361 КК, охоплює не будь-які дії, що призвели витоку, втрати, підробки, блокування інформації, спотворення процесу обробки інформації або до порушення встановленого порядку її маршрутизації. Кримінальна відповідальність за цією статтею настає виключно у випадку, якщо такі наслідки настали в результаті несанкціонованого втручання в роботу ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку.

Продаж обвинуваченим телевізійних приставок, налаштованих на несанкціоноване відтворення програм мовлення телевізійних каналів, трансляція, яких здійснювалася через мережу Інтернет, не утворює складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 176 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.12.2020 у справі № 726/2173/18 (провадження № 51-2077км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93595905>

1.23. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Внесення працівником правоохоронного органу у постанову про закриття кримінального провадження недостовірної інформації, яка завідомо для нього не відповідає дійсності, свідчить про наявність прямого умислу на службове підроблення (ст. 366 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 04.06.2020 у справі № 742/318/18 (провадження № 51-9860км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89733004>

Примусове виконання обов'язку подачі в електронному виді декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за відсутності врегульованого на законодавчому рівні питання щодо альтернативи права вибору подачі такої декларації віруючою людиною порушує її права та свободи

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.01.2020 у справі № 705/2583/17 (провадження № 51-2136км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87365886>

Причинний зв'язок як ознака складу злочину, передбаченого ст. 367 «Службова недбалість» КК, має місце між неналежним виконанням обов'язків через несумлінне ставлення до них службової особи (заступника начальника центру поштового зв'язку «Укрпошта») та спричиненням тяжких наслідків (смерті листоноші, який перевозив грошові кошти особистим транспортом без належної охорони та без засобів безпеки, під час нападу на нього з метою заволодіння грошовими коштами), якщо службова особа всупереч вимогам законодавства України систематично не забезпечував належної організації перевезень поштових відправлень спеціалізованим автомобільним транспортом та контроль за станом збереження поштових відправлень, а також повинен був та мав реальну можливість це здійснювати

Детальніше з текстом постанови ККС від 14.04.2020 у справі № 452/1490/15-к (провадження № 51-8688км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749324>

Підстави для притягнення до відповідальності службової особи, яка здійснює державну реєстрацію, за ч. 2 ст. 367 КК відсутні, якщо перевірка правильності заповнення документів, поданих на реєстрацію, покладається на заявника і при цьому власнику майна діями службової особи, котра здійснила державну реєстрацію, жодних матеріальних збитків не заподіяно

Детальніше з текстом постанови ККС від 23 .01.2020 у справі № 466/7075/14 (провадження № 51-4399км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87243236>

Склад злочину, передбачений ст. 367 «Службова недбалість» КК, має місце у випадку встановлення причинного зв'язку між невиконанням або неналежним виконанням службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них та наслідками у вигляді істотної шкоди.

Відповідний склад злочину відсутній, якщо документи із завищеною вартістю теплової енергії, що були підставою для виникнення договірних відносин, перевірялися та затверджувалися уповноваженими органами держави

Детальніше з текстом постанови ККС від 23.06.2020 у справі № 159/3738/16-к (провадження № 51-9229км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90111755>

Службова недбалість (ст. 367 КК) може мати місце лише за умови, що службова особа мала об'єктивну можливість виконати дії, які входять до кола її службових повноважень, з урахуванням положень регулятивного законодавства України, чинного на момент вчинення протиправних дій, та зобов'язана була їх вчинити

Детальніше з текстом постанови ККС від 06.05.2020 у справі № 133/2138/15 (провадження № 51-4354км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89180529>

Тлумачення поняття «особа, уповноважена на виконання функцій держави» (ст. 369² КК) у контексті відсилки у примітці цієї статті до нечинного Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» не виключає можливості

встановлення ознак складу злочину, передбаченого цією статтею КК, у тому числі ознак суб'єкта злочину, з урахуванням Закону України «Про запобігання корупції»

Детальніше з текстом постанови ККС від 03.06.2020 у справі № 722/28/17 (провадження № 51-302км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89763057>

1.24. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти правосуддя

Неодноразові порушення трудової дисципліни і встановленого порядку відбування покарання особою, яка відбуває покарання у виді обмеження волі, за кожне з яких до неї застосовувалися заходи стягнення, визначені КВК, не можуть бути підставою притягнення цієї особи до кримінальної відповідальності за систематичне порушення громадського порядку чи встановлених правил проживання (ч. 1 ст. 390 КК), оскільки порушує принцип, згідно з яким ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення

Детальніше з текстом постанови ККС від 16.04.2020 у справі № 397/1694/14-к (провадження № 51-8521км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88979665>

Залишення засудженим дільниці соціальної реабілітації виправної колонії без мети порушити режим відбування покарання та його наступне повернення до виправної колонії є підставою для визнання діяння малозначним і закриття кримінального провадження

Детальніше з текстом постанови ККС від 19.05.2020 у справі № 137/1651/18 (провадження № 51-5740км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89763133>

РОЗДІЛ 2. ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

2.1. Кримінальне процесуальне законодавство України

Новий кримінальний процесуальний закон, на відміну від нового закону України про кримінальну відповідальність, не має зворотної дії у часі навіть у тих випадках, коли його правила є більш сприятливі для учасників кримінального провадження (розширено перелік ухвал, які підлягають апеляційному оскарженню)

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.10.2020 у справі № 937/2480/20 (провадження № 51-3476км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92602126>

2.2. Засади кримінального провадження

Рішення Конституційного Суду України, яким окремі положення КПК визнані неконституційними, враховується судами лише щодо застосування правових норм у цій частині та не поширюються на подібні правовідносини

Детальніше з текстом постанови ККС від 23.06.2020 у справі № 522/20634/19 (провадження № 51-323км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977722>

Якщо засуджений під час досудового розслідування та у суді не заявляв зауважень та клопотань про те, що він не володіє чи недостатнього володіє державною мовою, якою були складені процесуальні документи, однак судами дотримані вимоги, передбачені КПК, стосовно залучення перекладача у кримінальному провадженні, і матеріалами цього провадження підтверджується відсутність об'єктивних підстав для залучення перекладача, то істотного порушення вимог кримінального процесуального закону не вбачається

Детальніше з текстом постанови ККС від 19.05.2020 у справі № 686/2374/19 (провадження № 51-1108км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89426651>

Імунітет свідка поширюється виключно на близьких родичів та членів сім'ї, перелік яких визначений у п. 1 ч. 1 ст. 3 КПК. Двоюрідний брат обвинуваченого не наділений імунітетом свідка у кримінальному провадженні

Детальніше з текстом постанови ККС від 17.09.2020 у справі № 404/1800/17 (провадження № 51-4811км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91702625>

2.3. Суд, сторони та інші учасники кримінального провадження

Не може свідчити про упередженість судді під час ухвалення вироку, яким особу засуджено за вчинення кримінального правопорушення, скасування

апеляційним судом незадовго до цього через істотні порушення процесуального закону ухваленої цим же суддею постанови про накладення адміністративного стягнення на цю ж особу

Детальніше з текстом постанови ККС від 30.06.2020 у справі № 662/2338/18 (провадження № 51-697км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90228536>

2.4. Забезпечення права на захист

Порушення права на захист є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону, якщо апеляційний суд не розглянув клопотання засудженого про заміну одного захисника через його некомпетентність у наданні допомоги у кримінальному провадженні на іншого, та прийняв рішення про продовження розгляду кримінального провадження за участю захисника, стосовно компетентності якого засуджений висловив сумнів і недовіру

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.05.2020 у справі № 525/897/19 (провадження № 51-746км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89395935>

Під особами, які через свої фізичні або психічні вади не можуть самі реалізувати право на захист, необхідно розуміти, зокрема, осіб з істотними дефектами мови, зору, слуху тощо, а також осіб, які хоч і визнані осудними, але мають психічні вади, що перешкоджають їм самостійно захищатися від обвинувачення. Встановлення лише самого факту перебування особи на спеціальному обліку не означає, що засуджений не міг повною мірою реалізувати своє право на захист. При здійсненні судового провадження питання про залучення захисника необхідно вирішувати виходячи з конкретних обставин справи з урахуванням установлених характеру розладів, психічного або соматичного стану здоров'я особи, особливостей її поведінки, стилю комунікації з оточуючими тощо

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.05.2020 у справі № 686/25855/18 (провадження № 51-365км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564033>

Залучення захисника є обов'язковим у випадку, якщо певна психічна чи фізична вада особи перешкоджає їй реалізовувати свої процесуальні права, у тому числі право на захист (п. 3 ч. 2 ст. 52 КПК). Факт перебування особи на спеціальному обліку та проходження курсу замісної підтримувальної терапії не є безумовною підставою для обов'язкового залучення захисника.

За наявності у слідчого, прокурора, слідчого судді, суду обґрунтованих сумнівів у тому, що особа не здатна повною мірою реалізувати свої процесуальні права внаслідок фізичних або психічних вад, у кримінальне провадження залучається експерт. В іншому випадку залучення експерта є необов'язковим

Детальніше з текстом постанови ККС від 08.07.2020 у справі № 683/1915/17 (провадження № 51-5449км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90329669>

Участь захисника в судовому провадженні щодо неповнолітнього має бути забезпечено в судах усіх інстанцій незалежно від стадії судового провадження

та суб'єкта оскарження, а також незалежно від моменту досягнення такою особою повноліття на момент судового розгляду. Незабезпечення участі захисника у такому випадку є істотним порушенням кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 16.04.2020 у справі № 570/5368/17 (провадження № 51-5958км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88880612>

2.5. Докази і доказування

Посилання у вирокі суду на відеозапис з камер спостереження торгової зали без його перегляду не є істотним порушенням кримінального процесуального закону, яке тягне за собою обов'язкове скасування оспорюваних рішень і призначення нового розгляду в суді першої інстанції

Детальніше з текстом постанови ККС від 31.03.2020 у справі № 753/20985/17 (провадження № 51-248км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88570876>

Здійснення досудового розслідування неуповноваженими на те особами (органами) (Службою безпеки України щодо злочину, підслідного Національній поліції України) визнається істотним порушенням прав людини і основоположних свобод та має наслідком визнання отриманих доказів недопустимими (ст. 87 КПК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 30.09.2020 у справі № 563/1118/16-к (провадження № 51-1078км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91998609>

Документи, надані суду, що підтверджують попередні судимості обвинуваченого та окремі риси його характеру, долучені до матеріалів справи лише як такі, що характеризують особу обвинуваченого і не підтверджують його винуватості у вчиненні злочину, не є доказами у кримінальному провадженні

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.04.2020 у справі № 296/7366/19 (провадження № 51-442км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88575223>

Оскільки злочин було вчинено в іншому місці, ніж те, в якому проведено огляд місця події (в полі, а не на подвір'ї житлового будинку), то такий огляд місця події фактично є обшуком, який згідно з приписами ч. 2 ст. 234 КПК мав здійснюватися лише на підставі ухвали слідчого судді. У зв'язку із цим протокол огляду місця події є недопустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС від 08.04.2020 у справі № 447/1765/16-к (провадження № 51-4968км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749363>

Протокол обшуку, в якому відсутні ідентифікаційні ознаки виявлених та вилучених речей (не зазначено марки, моделі, номера, а також характерних ознак), є недопустимим доказом.

Протокол пред'явлення потерпілим речей для впізнання, в якому не зазначено ознак, за якими потерпілі впізнали особисті речі, а наведено лише загальні фрази про ознаки таких речей, не описано їх деталей, є недопустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.09.2020 у справі № 306/2629/17 (провадження № 51-2353км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91855177>

Якщо вироком суду встановлено винуватість особи у наданні неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК), то це судове рішення не має преюдиціального значення в іншому кримінальному провадженні щодо цієї службової особи

Детальніше з текстом постанови ККС від 22.07.2020 у справі № 991/1352/19 (провадження № 51-2608км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90616149>

Якщо у кримінальному провадженні відсутні прямі докази, що підтверджують винуватість обвинуваченого у вчиненні умисного вбивства, однак обставини кримінального правопорушення підтверджуються сукупністю інших належних і допустимих непрямих доказів, з якими не узгоджуються непослідовні версії обвинуваченого щодо обставин смерті потерпілої, то сукупність таких непрямих доказів може бути покладена судом в основу обвинувачення особи у вчиненні умисного вбивства

Детальніше з текстом постанови ККС від 07.12.2020 у справі № 728/578/19 (провадження № 51-3411км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93595821>

Для інкримінування обвинуваченому складу злочину, передбаченого ст. 126 КК, факт завдання удару, побоїв або вчинення інших насильницьких дій, які спричинили фізичний біль, має бути доведений сукупністю доказів. Обвинувальний вирок у цьому випадку не може ґрунтуватися лише на показаннях потерпілого щодо обставин вчинення злочину

Детальніше з текстом постанови ККС від 03.06.2020 у справі № 460/2724/18 (провадження № 51-6272км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89649266>

Наявність доказів, що вказують на збут обвинуваченим майна, викраденого у потерпілого, без надання доказів, що підтверджують факт його безпосереднього викрадення, не є свідченням доведення винуватості особи у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.04.2020 у справі № 702/340/17 (провадження № 51-9959км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88707480>

Якщо відсутні дані про вручення повістки військовозобов'язаній особі, а в разі відмови цієї особи в її отриманні – дані про фіксування вказаної відмови у передбаченому законом порядку, то у такому випадку і відсутні дані про доведеність винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 336 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.01.2020 у справі № 759/5435/16-к (провадження № 51-8845км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87424193>

Усі докази, отримані під час досудового розслідування злочину, який було вчинено внаслідок підбурювання з боку поліції або інших осіб, які діють за їх вказівками, та який в іншому випадку не було би вчинено, мають визнаватися недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 05.02.2020 у справі № 487/2403/18 (провадження № 51-1361км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87517533>

Норми кримінального процесуального законодавства України не передбачають необхідності доведення факту перебування особи у стані алкогольного сп'яніння якимось певним видом доказів, а тому доводи засудженого про те, що факт перебування його у стані алкогольного сп'яніння повинен підтверджуватися виключно на підставі висновків відповідного експерта або іншими документами, які містяться у матеріалах кримінального провадження, не ґрунтуються на положеннях процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 643/20474/15-к (провадження № 51-8622км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87640674>

Огляд житла, проведений без ухвали слідчого судді з метою перевірки повідомлення про смерть власника житла за письмовою згодою його близьких родичів є невідкладною слідчою дією, а протокол такого огляду – допустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.09.2020 у справі № 418/801/17 (провадження № 51-1005км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92065935>

При вирішенні питання стосовно компетенції установи, яка проводить судово-психіатричну експертизу і є державною в розумінні ст. 7 Закону України «Про судову експертизу», слід виходити не з організаційно-правової форми здійснення нею діяльності або форми її власності, а із сфери управління її діяльністю та організації державного контролю. Установа, яка проводила судово-психіатричну експертизу, може бути визнана компетентною в разі включення її до Переліку установ, в яких проводяться судово-психіатричні експертизи та установ, в яких проводяться стаціонарні судово-психіатричні експертизи особам, які тримаються під вартою, затверджених наказом МОЗ від 29.06.2017 № 722

Детальніше з текстом постанови ККС від 30.03.2020 у справі № 462/3998/19 (провадження № 51-85км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88602292>

Висновок слід вважати недопустимим доказом у випадку, якщо він був наданий експертом, який не має експертної спеціальності, що охоплюється предметом експертизи у конкретному кримінальному провадженні, а також у випадку, коли

експертизу здійснено експертом, свідоцтво якого на момент проведення експертизи визнано недійсним у порядку, встановленому законодавством України

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.05.2020 у справі № 263/10503/16-к (провадження № 51-6348км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89426654>

Висновок судово-балістичної експертизи, відповідно до якого вилучений під час обшуку за місцем проживання засудженого пістолет було визнано вогнепальною зброєю, за незаконне придбання, носіння і зберігання якої засуджено цю особу, з недотриманням вимог ідентифікації цієї зброї та неналежним її упакуванням, ставить під сумнів факт передачі на судово-балістичну експертизу саме цієї вогнепальної зброї. А тому такий висновок експерта є недопустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.04.2020 у справі № 753/21466/18 (провадження № 51-5138км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88815747>

Суд має забезпечити стороні захисту право спростувати висновок експерта, наданий стороною обвинувачення, за допомогою іншого висновку у кримінальному провадженні за обвинуваченням особи у порушенні правил дорожнього руху (ст. 286 КК), оскільки висновок експерта може вплинути на остаточне рішення суду

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.08.2020 у справі № 753/10028/18 (провадження № 51-121км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90906049>

Посилання захисника під час перегляду вироку в касаційному порядку на недопустимість висновку експерта є необґрунтованим, якщо стороною обвинувачення було забезпечено проведення експертизи особою, яка володіє спеціальними знаннями, має право на проведення експертизи та попереджена про кримінальну відповідальність за завідомо неправдивий висновок, а стороною захисту на стадії дослідження доказів не було подано клопотання про надання медичних документів, які були об'єктом експертного дослідження

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.05.2020 у справі № 604/546/16-к (провадження № 51-5965км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480033>

Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС від 21.05.2020 у справі № 711/8218/18 (провадження № 51-4957км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480031>

Висновок експертизи, проведеної за клопотанням сторони захисту, може бути визнаний належним та допустимим доказом, якщо на час звернення сторони захисту з клопотанням про проведення експертизи ст. 242 КПК було передбачено таку можливість

Детальніше з текстом постанови ККС від 03.09.2020 у справі № 752/1498/14 (провадження № 51-4961км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91397609>

Випадки обов'язкового проведення експертизи у кримінальному провадженні, передбачені у ч. 2 ст. 242 КПК, є імперативними та не підлягають розширеному тлумаченню.

З урахуванням формулювання п. 6 ч. 2 ст. 242 КПК експертиза не повинна призначатися у тому разі, коли предметом кримінального правопорушення є гроші або цінні папери, що мають грошовий еквівалент, а також коли розмір матеріальних збитків, шкоди, заподіяних кримінальним правопорушенням, можна достовірно встановити без спеціальних знань, а достатньо загальновідомих та загальнодоступних знань, проведення простих арифметичних розрахунків для оцінки даних, отриманих за допомогою інших джерел доказування, крім експертиз

Детальніше з текстом постанови ККС від 08.09.2020 у справі № 750/4082/16-к (провадження № 51-1531км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91555053>

Якщо склад кримінального правопорушення, передбаченого ст. 286 КК, можна встановити на підставі сукупності належних та допустимих доказів, то проведення автотехнічної експертизи не є обов'язковим (ч. 2 ст. 242 КПК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.11.2020 у справі № 732/138/18 (провадження № 51-5638км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93217865>

Якщо зміст протоколу про результати проведення НСРД з аудіо- та відеоконтролю щодо підозрюваних, які тимчасово утримуються в ізоляторах тимчасового тримання, вказує на їх допит, а не на втручання у приватне життя, то такі докази визнаються судом недопустимими, та такими, що отримані з порушенням права мовчання та свободи від самовикриття

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.03.2020 у справі № 666/5448/15-к (провадження № 51-5934км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88103418>

Показання співробітників військової контррозвідки не є показаннями з чужих слів у розумінні ст. 97 КПК, якщо ці співробітники повідомляють у суді інформацію, яку безпосередньо сприймали та фіксували під час здійснення досудового розслідування. Процесуальні документи, які стали підставою для проведення негласних слідчих (розшукових) дій, не є документами у розумінні ч. 2 ст. 99 КПК, оскільки не містять зафіксованих та зібраних оперативними підрозділами фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб або групи осіб

Детальніше з текстом постанови ККС від 19.05.2020 у справі № 683/2848/15-к (провадження № 51-5721км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89519144>

Якщо на час судового розгляду потерпілий помер, через що його показання

не могли безпосередньо сприйматися у судовому засіданні, але висновок про винуватість особи зроблено на підставі інших безпосередньо досліджених доказів, то принципу безпосередності дослідження доказів судом не порушено

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.09.2020 у справі № 766/19891/17 (провадження № 51-1797км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91555090>

Дублікат документа (протоколів проведення НСРД та дисків до них) відповідно до ч. 4 ст. 99 КПК виготовляється тим самим способом, як і його оригінал та визнається судом як оригінал документа, а отже, може бути досліджений судом та визнаний допустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.01.2020 у справі № 161/5306/16-к (провадження № 51-3498км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87053591>

Використання стороною обвинувачення копій відеофонограм (фонограм), що зафіксовані на оптичних дисках, на які фіксувалися негласні слідчі (розшукові) дії, а не їх оригіналів, тягне за собою визнання всіх похідних від них доказів недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.03.2020 у справі № 149/745/14 (провадження № 51-4269км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88265263>

Електронний файл із відеозаписом обставин події, зафіксований на оптичному диску, є оригіналом (відображенням) електронного документа, а тому такий диск є самостійним джерелом доказів, похідним від інформації, що зберігається на комп'ютері в електронному вигляді

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.09.2020 у справі № 751/6069/19 (провадження № 51-1704км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91722819>

Якщо сторона обвинувачення доведе обставини, які свідчать про відсутність у номінального власника права на спірне майно та інтересу в його поверненні, то відсутність доказів обізнаності такого номінального власника щодо злочинного використання майна не є перешкодою для застосування спеціальної конфіскації

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.01.2020 у справі № 683/2877/18 (провадження № 51-4576км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87424115>

У разі закриття кримінального провадження питання, пов'язані із вирішенням спору про належність речового доказу, зокрема про встановлення фактичного володіння майном, можуть бути вирішені лише у порядку цивільного судочинства

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 343/1480/17 (провадження № 51-3856км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87640589>

Спір про те, кому належить повернути речовий доказ (земельну ділянку) у кримінальному провадженні підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.09.2020 у справі № 363/2372/18 (провадження № 51-998км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91571952>

2.6. Процесуальні витрати

Питання про розподіл процесуальних витрат, зокрема, витрат на правову допомогу, може вирішуватися в ухвалі про закриття кримінального провадження у зв'язку зі звільненням особи від кримінальної відповідальності. Невирішення судом зазначеного питання не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону та не може бути єдиною підставою для скасування прийнятих судових рішень.

Якщо Верховний Суд залишив без розгляду клопотання учасника провадження про розподіл процесуальних витрат, то це питання має бути вирішено згідно з положеннями ч. 5 ст. 534 КПК тим судом, який його не вирішив

Детальніше з текстом постанови ККС від 17.06.2020 у справі № 598/1781/17 (провадження № 13-47кк20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89977787>

2.7. Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов

Суд, приймаючи у межах кримінального провадження рішення в частині, що стосується задоволення цивільного позову, має ретельно перевірити всі вимоги позивача, врахувати майновий стан винного, його стан здоров'я та вжити інших заходів для справедливого вирішення цього питання

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.01.2020 у справі № 639/1910/19 (провадження № 51-4115км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87298252>

Обов'язок з відшкодування шкоди, завданої особою, відповідальність якої застраховано за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, виникає лише у тому випадку, коли у страховика відсутні підстави для здійснення страхового відшкодування чи розмір завданої шкоди перевищує ліміт відповідальності страховика, а в іншому ж випадку факт покладання такого обов'язку на страхувальника, який уклав відповідний договір страхування і сплачує страхові платежі, суперечить меті інституту страхування цивільно-правової відповідальності

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 489/2170/17 (провадження № 51-307км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87703489>

Якщо цивільно-правову відповідальність власників наземних транспортних засобів на момент ДТП застраховано не було, то обов'язок відшкодувати шкоду за рахунок коштів фонду захисту потерпілих покладається на об'єднання страховиків, які здійснюють обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

Детальніше з текстом постанови ККС від 19.05.2020 у справі № 375/1346/19 (провадження № 51-674км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89454829>

Відшкодування потерпілому шкоди, завданій в результаті ДТП, що сталася з вини військовослужбовця, який керував транспортним засобом під час несення військової служби, має здійснювати військова частина, в якій цей транспортний засіб перебуває на обліку та в оперативному управлінні.

Позов про відшкодування моральної шкоди, поданий законним представником в інтересах неповнолітньої особи, забезпечується щодо кожного суб'єкта поданого позову, у тому числі й щодо неповнолітнього.

При визначенні розміру середньомісячного заробітку (доходу) потерпілого, що підлягає відшкодуванню у порядку ст. 1200 ЦК, до працездатних осіб, які перебували на утриманні потерпілого, але не мали права на відшкодування, на яких припадає частка такого доходу, не належить близька особа (наприклад, дружина), яка на момент дорожньо-транспортної пригоди працювала та мала заробіток

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.07.2020 у справі № 570/1531/17 (провадження № 51-6229км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90254186>

У випадку заявлення особами, які перебували на утриманні потерпілого, котрий загинув внаслідок ДТП, у межах кримінального провадження цивільного позову до страхової компанії про відшкодування шкоди, завданій смертю потерпілого, доказуванню підлягає не лише факт родинних відносин, а й обставини, за яких особа перебувала на утриманні померлого та потребувала матеріальної допомоги

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.07.2020 у справі № 756/8644/19 (провадження № 51-1637км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90385221>

Вимоги потерпілого, якому було спричинено матеріальну та моральну шкоду внаслідок вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК, у частині відшкодування недоотриманої заробітної плати, підлягають задоволенню у межах кримінального провадження. Відмова суду задовольнити вказані вимоги з посиланням на те, що ця допомога відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» виплачується Фондом соціального страхування України, істотно порушує норми кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 01.09.2020 у справі № 712/10244/19 (провадження № 51-1151км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91338074>

2.8. Загальні положення досудового розслідування

За відсутності належно проведеної процедури повідомлення про підозру особі, щодо якої має здійснюватися особливий порядок кримінального провадження, така особа статусу підозрюваної не набуває, а всі наступні етапи кримінального провадження стосовно неї вважаються такими, що відбулися з порушенням норм КПК

Детальніше з текстом постанови ККС від 25.11.2020 у справі № 627/927/19 (провадження № 51-3752км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93171491>

Генеральний прокурор, керівник регіональної прокуратури, їх перші заступники та заступники на підставі ч. 5 ст. 36 КПК вмотивованою постановою мають право доручити здійснення досудового розслідування будь-якого кримінального правопорушення, окрім того, що віднесене до підслідності НАБУ, іншому органу досудового розслідування, у тому числі слідчому підрозділу вищого рівня в межах одного органу. Таке право виникає лише у випадку здійснення досудового розслідування органом, визначеним у ст. 216 КПК, у розпочатому кримінальному провадженні та встановлення за наслідками такого розслідування його неефективності. Докази, що отримані під час досудового розслідування органами, які діяли поза межами повноважень, наданих їм процесуальним законом, є недопустимими та не можуть бути покладені в основу обвинувального вироку

Детальніше з текстом постанови ККС від 14.04.2020 у справі № 761/34909/17 (провадження № 51-10064км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88904111>

Слідчий суддя, надаючи дозвіл на проведення обшуку у житлі, не зобов'язаний вказувати у відповідній ухвалі, хто конкретно має провести цю слідчу (розшукову) дію. Визначення прокурора або слідчого (їх групи) для проведення обшуку належить до повноважень прокурора (старшого прокурора, групи прокурорів, які здійснюватимуть повноваження прокурорів у конкретному кримінальному провадженні) або старшого слідчої групи (керівника органу досудового розслідування).

Доручення прокурора слідчому, який здійснює досудове розслідування у кримінальному провадженні, про проведення обшуку у житлі, може даватися як в усній, так і в письмовій формах

Детальніше з текстом постанови ККС від 07.10.2020 у справі № 725/1199/19 (провадження № 51-5720км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92173671>

Якщо потерпілий на запит органу досудового розслідування добровільно надає документи, що містять доказову інформацію, то звернення до слідчого судді для

отримання ухвали про тимчасовий доступ до речей та документів у такому випадку необов'язкове

Детальніше з текстом постанови ККС від 06.10.2020 у справі № 761/480/19 (провадження № 51-836км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92173613>

2.9. Слідчі (розшукові) дії

Проведення слідчим особистого обшуку особи під виглядом огляду місця події до внесення відомостей про вчинення кримінального правопорушення до ЄРДР порушує вимоги кримінального процесуального закону, а складений за його результатами протокол огляду місця події разом із доказами, які є похідними від нього, визнаються недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.01.2020 у справі № 381/2316/17 (провадження № 5-2344км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87179214>

Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС від 21.01.2020 у справі № 753/3689/15-к (провадження № 51-2036км19), з яким можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87179247>

Якщо обшук житла був проведений без фактичного роз'яснення прав та обов'язків учасникам цієї слідчої (розшукової) дії, однак їм було надано можливість реалізувати свої процесуальні права, то результати такого обшуку є допустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.09.2020 у справі № 750/10813/15-к (провадження № 51-1428км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91367200>

Протокол обшуку житла є недопустимим доказом, якщо у ньому відсутні відомості про оперативних працівників, які брали у ньому участь, послідовність всіх дій під час проведення обшуку та упакування вилучених предметів, а також якщо під час обшуку в момент виявлення обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів (предмета злочину), не були присутні поняті, запрошені слідчим після виявлення такого обладнання

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.09.2020 у справі № 591/4742/16-к (провадження № 51-1733км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91338049>

Відбирання біологічних зразків в особи відповідно до ч.3 ст.245 КПК здійснюється за спеціальними правилами, передбаченими у ст. 241 КПК для здійснення освідування. Загальні правила проведення слідчих (розшукових) дій визначено у ст. 223 КПК, відповідно них участь понятих під час відбирання таких зразків не є обов'язковою.

Відбирання біологічних зразків в особи за потреби може проводитись повторно

Детальніше з текстом постанови ККС від 14.07.2020 у справі № 318/1411/18 (провадження № 51-138км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90486625>

Протокол пред'явлення особи для впізнання є недопустимим доказом, якщо він не містить описання усіх осіб, які пред'являлися для впізнання, вказівки на спосіб проведення слідчої дії та відомостей щодо анкетних даних особи, яка була впізнана. Протокол слідчого експерименту є недопустимим доказом, якщо понятими були залучені особи без постійного місця проживання, яких стороною обвинувачення не було представлено суду для підтвердження проведення слідчого експерименту відповідно до вимог чинного законодавства

Детальніше з текстом ухвали ККС від 21.07.2020 у справі № 331/2390/17 (провадження № 51-1230км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90563134>

Слідчий суддя, надаючи дозвіл на проведення обшуку у житлі, не зобов'язаний вказувати у відповідній ухвалі, хто конкретно має провести цю слідчу (розшукову) дію. Визначення прокурора або слідчого (їх групи) для проведення обшуку належить до повноважень прокурора (старшого прокурора, групи прокурорів, які здійснюватимуть повноваження прокурорів у конкретному кримінальному провадженні) або старшого слідчої групи (керівника органу досудового розслідування).

Доручення прокурора слідчому, який здійснює досудове розслідування у кримінальному провадженні, про проведення обшуку у житлі, може даватися як в усній, так і в письмовій формах

Детальніше з текстом постанови ККС від 07.10.2020 у справі № 725/1199/19 (провадження № 51-5720км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92173671>

Якщо розмір матеріальних збитків у кримінальному провадженні можна встановити без спеціальних знань за допомогою інших джерел доказування, зокрема, на підставі загальновідомої та загальнодоступної інформації, проведення простих арифметичних розрахунків для оцінки даних, то проведення експертизи з цього питання не є обов'язковим

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.06.2020 у справі № 333/2953/18 (провадження № 51-200км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89578499>

Участь захисника при проведенні такої слідчої дії, як відібрання біологічних зразків для проведення експертизи, ураховуючи вимоги ст. 245 КПК, не є обов'язковою

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.04.2020 у справі № 415/1864/14-к (провадження № 51-6004км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88641653>

2.10. Негласні слідчі (розшукові) дії

Процесуальні документи, які стали підставою для проведення НСРД, не є документами в розумінні ч. 2 ст. 99 КПК, оскільки не містять зафіксованих та зібраних фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб або групи осіб. Процесуальні документи про дозвіл на проведення НСРД (у тому числі

й відповідні постанови прокурора та ухвали слідчих суддів) повинні бути досліджені судом під час розгляду справи у суді першої інстанції з метою оцінки допустимості доказів, отриманих у результаті НСРД.

Якщо в матеріалах досудового розслідування, які були відкриті стороні захисту, є протокол про результати НСРД, але відсутні процесуальні документи, що стали підставою для проведення цих дій, то за потреби ознайомлення з цими документами сторона захисту повинна заявити слідчому, прокурору чи суду клопотання про необхідність відкриття і доручення вказаних процесуальних документів до матеріалів кримінального провадження

Детальніше з текстом постанови ККС від 08.07.2020 у справі № 718/1433/17 (провадження № 51-53км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90306338>

Дії органів досудового розслідування, які зафіксовані на носіях інформації та надані суду як матеріали проведення НСРД щодо проведення зі свідками злочину бесід, спрямованих на надання останніми необхідних показів, відповідно до ст. 246 КПК не належать до НСРД та свідчать про тиск на свідків з боку вказаних вище органів

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 03.02.2020 у справі № 461/3138/17 провадження № 51-4232км19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87424239>

З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87424245>

Отримання слідчим доступу до відомостей з мобільного телефону особи без постанови слідчого судді не є істотним порушенням кримінального процесуального закону, оскільки такий доступ не обмежувався власником, володільцем або утримувачем таких відомостей та не був пов'язаний з подоланням системи логічного захисту

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.04.2020 у справі № 727/6578/17 (провадження № 51-4494км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749345>

Якщо на момент звернення слідчого до апеляційного суду з клопотанням про проведення негласних слідчих (розшукових) дій злочин, вчинений особою, було кваліфіковано за ч.3 ст.368 КК, однак надалі дії цієї особи були перекваліфіковані на ч.3 ст.364, ч.2 ст.15, ч.1 ст.190 КК, а згодом було виключено ч.3 ст.364 КК (у зв'язку з виключенням цієї норми з КК), то матеріали негласних слідчих (розшукових) дій є допустимими доказами та можуть використовуватися як доказ винуватості особи у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.15, ч.1 ст.190 КК

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.05.2020 у справі № 754/2623/14-к (провадження № 51-1906км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89107394>

Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС від 27.05.2020 у справі № 328/1949/16-к (провадження № 51-418км20), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564191>

Підбурювання до вчинення злочину з боку працівника правоохоронного органу, вчинене з метою подальшого викриття засудженого, має місце у випадку, якщо такий працівник без дотримання вимог щодо запобігання провокації злочину спеціально залучив свідка для проведення оперативно-розшукових заходів щодо засудженого до відкриття кримінального провадження, надав свідку до першої зустрічі з засудженим спеціальні засоби прихованого аудіо-, відеофіксування подій, а також ідентифіковані помічені грошові кошти для організації їх передачі як неправомірної вигоди засудженому

Детальніше з текстом постанови ККС від 08.04.2020 у справі № 164/104/18 (провадження № 51-10414км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749774>

Відсутність ознак провокації під час здійснення контролю за вчиненням злочину у вигляді оперативної закупівлі наркотичного засобу повинна бути підтверджена стороною обвинувачення шляхом забезпечення явки легендованої особи в судові засідання для надання відповідних показань.

Відсутність документального підтвердження видачі коштів спеціального призначення, що використовувалися співробітниками поліції для проведення оперативної закупівлі наркотичного засобу та припинення злочинної діяльності обвинуваченого, є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 01.07.2020 у справі № 643/10749/14-к (провадження № 51-2273км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90202735>

2.11. Закінчення досудового розслідування

Реабілітуючі підстави закриття кримінального провадження мають місце у випадку, коли особа не вчинила протиправного діяння, передбаченого кримінальним законом, і, як результат, має право на реабілітацію. До реабілітуючих підстав належать ті, які свідчать про повну невинуватість особи у вчиненні кримінального правопорушення, що їй інкримінується, і тягнуть за собою зняття підозри, відновлення доброго імені, гідності та репутації. Якщо судом буде встановлено наявність у діях особи складу кримінального правопорушення, то підстави для її реабілітації відсутні

Детальніше з текстом постанови ККС від 25.02.2020 у справі № 599/593/18 (провадження № 51-5462км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87985464>

2.12. Відкриття матеріалів іншій стороні

Відмова сторони захисту письмово підтвердити протилежній стороні факт надання їй доступу до матеріалів досудового розслідування та відмова від ознайомлення з такими матеріалами з посиланням на обмеження в часі не може свідчити про невідкриття таких матеріалів стороні в розумінні положень ч. 12 ст. 290 КПК

Детальніше з текстом постанови ККС від 23.01.2020 у справі № 607/5005/17 (провадження № 51-4726км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87243322>

Постанова про проведення контролю за вчиненням злочину, яку не відкрито стороні захисту в порядку ст. 290 КПК та протокол про результати контролю за вчиненням злочину, яким не порушено порядку відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні, мають самостійні підстави та мету проведення негласних слідчих (розшукових) дій, у зв'язку із чим вони не можуть визнаватися недопустимими доказами за принципом «плодів отруйного дерева»

Детальніше з текстом постанови ККС від 04.02.2020 у справі № 311/1110/18 (провадження № 51-4150км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87517442>

Докази, отримані за результатами проведення НСРД в іншому кримінальному провадженні та щодо іншої особи, але не були відкриті стороні захисту в порядку ст. 290 КПК, визнаються недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.02.2020 у справі № 552/6480/17 (провадження № 51-5262км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87517403>

Якщо сторона захисту на власний розсуд скористалася своїм правом на доступ до матеріалів досудового розслідування та відмовилася від їх ознайомлення (отримання), а стороною обвинувачення з іншого боку здійснено всі дії передбачені ст. 290 КПК, то у такому разі підстави для визнання доказів недопустимими відсутні

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 461/1188/18 (провадження № 51-5227км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87672584>

Якщо потерпілий на запит органу досудового розслідування добровільно надає документи, що містять доказову інформацію, то звернення до слідчого судді для отримання ухвали про тимчасовий доступ до речей та документів у такому випадку необов'язкове

Детальніше з текстом постанови ККС від 06.10.2020 у справі № 761/480/19 (провадження № 51-836км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92173613>

Надання тимчасового доступу до медичних документів потерпілої особи може мати місце лише у випадку відмови такої особи добровільно надати їх для проведення експертного дослідження.

Встановлення розміру матеріальних збитків, завданих грабежем, поєднаним з насильством, яке не є небезпечним для життя та здоров'я потерпілого (ч. 2 ст. 186 КК), не потребує обов'язкового проведення експертизи

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.06.2020 у справі № 487/5703/18 (провадження № 51-253км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89578453>

Невідкриття матеріалів кримінального провадження стороною обвинувачення всупереч заявленому клопотанню сторони захисту або відкриття його

з невинуваченою затримкою, є порушенням положень ст. 290 КПК з боку сторони обвинувачення

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 596/927/17 (провадження № 51-9240км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87672583>

Ухвала слідчого судді про тимчасовий доступ до речей і документів є процесуальною підставою для отримання доказів, а не самим доказом у кримінальному провадженні. Тому її розкриття стороні захисту під час досудового розслідування не є обов'язковим. Таку ухвалу слідчого судді суд повинен досліджувати з метою оцінки допустимості доказів, отриманих у результаті вказаних дій, а тому її може бути надано стороні захисту під час судового розгляду

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.05.2020 у справі № 751/9365/15-к (провадження № 51-5583км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89621446>

2.13. Провадження в суді присяжних

Роз'яснення особі права на суд присяжних лише на етапі підготовчого судового засідання до початку судового розгляду справи по суті з наданням необхідних умов для ефективного використання особою свого права на суд присяжних не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону та безумовною підставою для скасування судових рішень щодо цієї особи

Детальніше з текстом постанови ККС від 01.06.2020 у справі № 371/1524/15-к (провадження № 51-1678зпв18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89701055>

2.14. Судовий розгляд

Під час судового розгляду суду потрібно врахувати, що зміна колегії суддів є підставою для початку нового судового розгляду, якщо сторона захисту заперечує проти продовження розгляду кримінального провадження у складі нової колегії

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.11.2020 у справі № 753/17740/16-к (провадження № 51-6380км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93171458>

Непостановлення місцевим судом при заміні судді письмової ухвали про відсутність необхідності розпочинати судовий розгляд із початку та здійснювати повторно всі або частину процесуальних дій, які вже здійснювалися під час судового розгляду до заміни судді, не є істотним порушенням кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 28.01.2020 у справі № 404/9006/15-к (провадження № 51-885км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87365860>

Якщо сторона обвинувачення звернулася до суду з клопотанням про відновлення архівної копії запису диску, втраченого не з її вини, то суд повинен забезпечити їй процесуальну можливість повноцінно відстоювати свою позицію. Втрата диску не з вини сторони обвинувачення не свідчить про вичерпання можливості отримання доказів та не може бути підставою закриття кримінального провадження (п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.06.2020 у справі № 328/2159/17 (провадження № 51-1003км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89819729>

Виділення матеріалів кримінального провадження щодо одного з обвинувачених у вчиненні кримінального правопорушення за попередньою змовою групою осіб, ураховуючи системне тлумачення КПК, якщо всі обвинувачені були присутні під час розгляду справи судом, від явки до суду не ухилялися, є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону України, оскільки перешкоджає суду повно, об'єктивно та всебічно з'ясувати обставини кримінального провадження і постановити судові рішення, яке б відповідало вимогам КПК та Конвенції

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.08.2020 у справі № 344/20740/18 (провадження № 51-874км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91161509>

Допит неповнолітніх потерпілих, здійснений з іншого приміщення суду шляхом аудіоконференції без надання можливості стороні захисту бачити допитуваних та проведений без постановлення мотивованої ухвали, а також з недотриманням принципів гласності та відкритості судового провадження істотно порушує вимоги кримінального процесуального закону та є підставою для визнання отриманих доказів недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС від 03.06.2020 у справі № 754/3011/17 (провадження № 51-3456км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89793526>

Погана якість в окремих місцях звукозапису судового засідання у суді першої інстанції не є безумовною підставою для скасування судового рішення

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.10.2020 у справі № 569/502/19 (провадження № 51-760км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92385614>

Спрощена процедура судового розгляду (ч. 3 ст. 349 КПК) не може застосовуватися у випадку, якщо принаймні одна з обставин, яка підлягає доказуванню у кримінальному провадженні, заперечується учасниками кримінального провадження

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.07.2020 у справі № 711/10326/18 (провадження № 51-5110км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90228124%20349>

Порушення таємниці наради суддів може бути визнано істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону, відповідно до ч. 1 ст. 412 КПК,

у разі коли воно перешкодило або могло перешкодити суду ухвалити законне та обґрунтоване судове рішення

Детальніше з текстом постанови ОП від 24.02.2020 у справі № 128/2455/15-к (провадження № 51-7241кмо18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87902046>

Порушення таємниці наради суддів під час ухвалення вироку у кримінальному провадженні, що виразилося в одночасному розгляді іншої справи про адміністративне правопорушення, не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону у випадку, якщо вказане порушення обґрунтовано не ставить під сумнів незалежність і неупередженість суддів (судді) при обговоренні та ухваленні відповідного судового рішення

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.05.2020 у справі № 313/1391/17 (провадження № 51-6183км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564221>

Відсутність засудженого в залі судового засідання під час проголошення вироку не є підставою для визнання вироку незаконним, якщо це не вплинуло та не могло вплинути на ефективну реалізацію засудженим своїх прав

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.09.2020 у справі № 125/163/17 (провадження № 51-1515км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91998557>

Технічна помилка працівника апарату суду, внаслідок якої була сформована, підписана, завірена та направлена засудженому копія ухвали апеляційного суду без однієї сторінки, не є підставою для зміни чи скасування судового рішення

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.07.2020 у справі № 243/8249/17 (провадження № 51-9799км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90458869>

Якщо засуджений упродовж досудового розслідування та судового розгляду висував різні версії події кримінального правопорушення, які суперечили одна одній, то суд не зобов'язаний спростовувати кожну з них. Доведеною поза розумним сумнівом вважається та версія, яку було підтверджено належними і допустимими доказами

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.09.2020 у справі № 555/2067/18 (провадження № 51-304км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91572005>

2.15. Судові рішення

Рішення про призначення особі покарання, у тому числі менш суворого, яке однак підлягає реальному відбуванню, замість призначеного судом першої інстанції покарання, від відбування якого її було звільнено з випробуванням, суд апеляційної інстанції ухвалює у формі вироку

Детальніше з текстом постанови ОП від 03.02.2020 у справі № 309/2466/18 (провадження № 51-2770кмо19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527866>

Виключення судом з вироку вказівки на один зі способів учинення злочину, що був визнаний недоведеним, з одночасним залишенням посилання на інший спосіб учинення злочину не свідчить про вихід судом за межі обвинувачення, оскільки висунуте особі обвинувачення фактично не змінилося

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.05.2020 у справі № 609/1555/18 (провадження № 51-6429км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89139637>

Вирок суду першої інстанції повинен містити не лише формулювання обвинувачення у загальних рисах, а й обґрунтування обвинувачення конкретними доказами як кожному підсудному, так і стосовно кожного епізоду обвинувачення, визнаного судом доведеним

Детальніше з текстом постанови ККС від 03.06.2020 у справі № 754/3011/17 (провадження № 51-3456км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89793526>

Вирішення у межах кримінального провадження спірних питань щодо спору про належність співвласникам речей, які використовувалися одним із них як знаряддя вчинення злочину, зокрема визначення судом частки такого майна, що належить засудженому, є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.04.2020 у справі № 676/2199/19 (провадження № 51-5641км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749307>

Оскарження ухвали про внесення виправлень у судове рішення має здійснюватися в тому ж порядку, що і оскарження виправленого судового рішення, у тому числі з урахуванням інстанції суду, який прийняв таке рішення

Детальніше з текстом ухвали ККС від 29.01.2020 у справі № 760/1498/19 (провадження № 51-4266км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87365801>

З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87393337>

Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС від 05.02.2020 у справі № 362/2179/17 (провадження № 51-3635км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87517468>

Помилка, допущена апеляційним судом у резолютивній частині вироку щодо покарання, призначеного засудженому, не вважається опискою, а її виправлення належить до компетенції суду касаційної інстанції

Детальніше з текстом постанови ККС від 12.11.2020 у справі № 127/8685/19 (провадження № 51-3931км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92902884>

2.16. Провадження в суді апеляційної інстанції

Якщо рішення слідчого судді не віднесено до переліку ухвал, що можуть бути оскаржені в апеляційному порядку (ст. 309 КПК), але за своїми правовими

наслідками є аналогічним наслідкам ухвали про повернення скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора або відмову у відкритті провадження по ній (наприклад, ухвала про залишення скарги без розгляду), то це рішення може бути оскаржене в апеляційному порядку

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.04.2020 у справі № 600/1103/18 (провадження № 51-6393км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749773>

Ухвала слідчого судді про визначення порядку зберігання речових доказів у кримінальному провадженні, на яке накладено арешт, шляхом передачі в управління АРМА оскарженню в апеляційному порядку не підлягає

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.07.2020 у справі № 757/52393/19-к (провадження № 51-5960 км 19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90563189>

Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС від 27.01.2020 у справі № 758/16546/18 (провадження № 51-620км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87298220>

З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87298243>

Право на окреме оскарження ухвали суду про продовження строку тримання під вартою до вирішення справи по суті має лише особа, право на свободу якої обмежено (обвинувачений, його захисник, законний представник). Це право не розповсюджується на інших учасників судового провадження, зокрема й на прокурора

Детальніше з текстом постанови ККС від 29.04.2020 у справі № 344/13061/16-к (провадження № 51-6352км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89082808>

Ухвала місцевого суду про відмову в задоволенні клопотання захисника про зміну запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на інший захід, не пов'язаний із триманням під вартою, постановлена під час судового провадження в суді першої інстанції до ухвалення судових рішень, передбачених ч. 1 ст. 392 КПК, не підлягає окремому апеляційному оскарженню

Детальніше з текстом постанови ККС від 23.06.2020 у справі № 522/20634/19 (провадження № 51-323км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977722>

Ухвала суду про продовження строку тримання під вартою підлягає апеляційному оскарженню. Правом оскаржити таку ухвалу наділена виключно особа, щодо якої обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Позиція потерпілого щодо застосування судом запобіжного заходу за своєю правовою сутністю є не процесуальною вимогою, а думкою потерпілого, яка може бути врахована в сукупності з іншими обставинами, однак не обмежує суд у реалізації своїх дискреційних повноважень, визначених кримінальним процесуальним законом, щодо обрання альтернативи таких заходів

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.06.2020 у справі № 640/3693/15-к (провадження № 51-5737км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89819731>

Право на окреме апеляційне оскарження ухвали про продовження запобіжного заходу у виді тримання під вартою (наступне правове явище за його обранням та застосуванням), постановленої під час судового провадження в суді першої інстанції до ухвалення судового рішення по суті, вказує про встановлення в законі й права на оскарження в зазначеному порядку ухвали про обрання такого заходу

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.12.2020 у справі № 635/108/19 (провадження № 51-4188км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93472161>

Ухвала слідчого судді, постановлена за результатами розгляду клопотання слідчого про продовження строку направлення особи до центру судово-психіатричних експертиз для проведення стаціонарної комплексної експертизи, підлягає апеляційному оскарженню

Детальніше з текстом постанови ККС від 12.08.2020 у справі № 755/14697/19 (провадження № 51-1335км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91010412>

Неприведення законодавцем ч. 2 ст. 392 КПК у відповідність з рішенням Конституційного Суду України від 13.06.2019 № 4-р/2019, то це не є підставою для обмеження права на оскарження судового рішення

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.09.2020 у справі № 398/212/17 (провадження № 51-5686км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91367103>

Якщо у кримінальному провадженні, матеріали якого були відновлені не в повному обсязі, немає, зокрема, письмових доказів щодо доведеності вини обвинуваченого, що були покладені в основу оскаржуваного вироку, то відсутність таких матеріалів (доказів) не може бути підставою для відмови у відкритті апеляційного провадження, в тому числі без попереднього вирішення питання про поновлення строку на таке апеляційне оскарження

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.04.2020 у справі № 412/5548/13-к (провадження № 51-553км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88575178>

Вказівка у процесуальних документах, складених слідчим або прокурором у цьому чи у іншому кримінальному провадженні, на дані стосовно інших осіб не є підставою для визнання вироку таким, що стосується прав, свобод та інтересів таких осіб, оскільки такі процесуальні документи містять лише твердження сторони обвинувачення про вчинення певною особою діяння, передбаченого КК. А тому така особа не має права оскаржувати до апеляційного суду вирок стосовно іншої особи

Детальніше з текстом постанови ККС від 22.07.2020 у справі № 991/1352/19 (провадження № 51-2608км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90616149>

Особа, яка за довіреністю володіє транспортним засобом, на який накладено арешт відповідно до ухвали слідчого судді, може оскаржити це рішення до апеляційного суду як третя особа, щодо майна якої вирішується питання про такий арешт

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.11.2020 у справі № 661/2134/20 (провадження № 51-3449км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92842343>

Поважною причиною пропуску строку апеляційного оскарження та встановлення підстав для його поновлення є необізнаність скаржника, який з поважних причин не був присутній у судовому засіданні під час оголошення повного тексту ухвали, про мотиви постановленої слідчим суддею ухвали

Детальніше з текстом постанови ККС від 13.05.2020 у справі № 991/358/20 (провадження № 51-1598км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89316496>

Якщо ухвалу суду постановлено без виклику особи, інтересів якої вона стосується та яка її оскаржує, то строк апеляційного оскарження для такої особи має обчислюватися з дня отримання нею копії судового рішення, незалежно від наявності інших джерел інформування про прийняте рішення, у тому числі його оприлюднення в Єдиному державному реєстрі судових рішень

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23.06.2020 у справі № 569/15948/13-к (провадження № 51-379км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977764>

Якщо захист обвинуваченого у різний час здійснювали кілька захисників, перший із них отримав копію ухвали слідчого судді, а другий значно пізніше почав здійснювати захист, то строк апеляційного оскарження цієї ухвали починає перебіг з дня отримання її копії першим із захисників

Детальніше з текстом постанови ККС від 08.09.2020 у справі № 159/969/17 (провадження № 51-3185км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91555024>

Укладення близьким родичем особи, щодо якої застосовано примусові заходи медичного характеру, договору про надання правової допомоги з іншим захисником через місяць з моменту ухвалення судового рішення, не може вважатися поважною причиною пропуску строку на його оскарження

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.10.2020 у справі № 159/5445/19 (провадження № 51-1243км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92415506>

Відсутність дати завірення копії свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю не є підставою для позбавлення захисника права на подання апеляційної скарги

Детальніше з текстом постанови ККС від 07.10.2020 у справі № 761/8517/17 (провадження № 51-4670км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92120471>

Якщо апеляційну скаргу, подану до апеляційного суду, складено недержавною

мовою, то суд повинен залишити її без руху з наданням строку на усунення недоліків, а не повертати її заявникові

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.11.2020 у справі № 487/2655/20 (провадження № 51-3015м20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92902833>

У разі подання апеляційної скарги без додержання вимог, передбачених у ст. 396 КПК, суддя апеляційного суду повинен постановити ухвалу про залишення апеляційної скарги без руху, в якій зазначаються недоліки скарги і встановлюється достатній строк для їх усунення, що не може перевищувати 15 днів з дня отримання ухвали особою, яка подала апеляційну скаргу. Копія ухвали про залишення апеляційної скарги без руху невідкладно надсилається особі, яка подала апеляційну скаргу. Рішення про повернення апеляційної скарги особі, яка її подала, приймається суддею апеляційного суду лише у випадку, коли ця особа в установлений строк не усунула недоліків апеляційної скарги, яку було залишено без руху

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.07.2020 у справі № 489/4378/18 (провадження № 51-1604км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90228125>

Якщо у матеріалах справи відсутні дані, які свідчать про те, що особа викликала до суду для розгляду скарги, а також відсутні відомості про час отримання цієї особою рішення за результатами розгляду такої скарги, то повернення апеляційним судом апеляційної скарги з підстав її подання особою після закінчення строку на апеляційне оскарження, є передчасним

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.04.2020 у справі № 522/13398/18 (провадження № 51-123км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88575217>

Ухвала суду першої інстанції про проведення підготовчого судового засідання в режимі відеоконференції не є судовим рішенням, ухваленим за результатами судового провадження. Тому з огляду на ч. 1 ст. 380 КПК вона роз'ясненню не підлягає. Ухвалу про відмову в роз'ясненні такого рішення не може бути оскаржено

Детальніше з текстом постанови ККС від 04.11.2020 у справі № 567/1050/15-к (провадження № 51-5295км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92662710>

Право на відмову від апеляційної скарги має лише прокурор, яким було подано апеляційну скаргу, а також прокурор вищого рівня (Генеральний прокурор, керівник обласної прокуратури, їх перші заступники та заступники). Прокурор, який лише брав участь у розгляді справи у суді апеляційної інстанції, не може відмовитися від апеляційної скарги

Детальніше з текстом постанови ККС від 22.10.2020 у справі № 592/11577/18 (провадження № 51-3803км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92483001>

Відповідно до ст. 403 КПК право змінити та/або доповнити апеляційну скаргу

має особа, яка її подала. Якщо прокурор, який брав участь у суді першої інстанції та подав апеляційну скаргу, з об'єктивних причин не може виконувати своїх повноважень, то заступник прокурора регіональної прокуратури згідно з ч. 4 ст. 36 КПК має право усунути недоліки такої апеляційної скарги

Детальніше з текстом постанови ККС від 10.11.2020 у справі № 308/537/15-к (провадження № 51-3977км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92870346>

Не дослідивши доказів безпосередньо, для підтвердження або спростування фактичних обставин кримінального провадження апеляційний суд не вправі давати доказам іншу оцінку, ніж та, яку дав суд першої інстанції

Детальніше з текстом постанови ККС від 16.01.2020 у справі № 301/2285/16-к (провадження № 51-5165км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87000851>

Розгляд апеляційним судом апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції про закриття кримінального провадження без витребування матеріалів кримінального провадження з місцевого суду унеможливорює перевірку законності та обґрунтованості рішення, що оскаржується, та свідчить про порушення права на справедливий судовий розгляд

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.11.2020 у справі № 264/7638/19 (провадження № 51-2736км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93171454>

Скасування судом першої інстанції звільнення засудженого від відбуття покарання внаслідок невиконання покладених на нього обов'язків (ст. 78 КК), зобов'язує суд переглянути вирок суду першої інстанції щодо цього засудженого в апеляційному порядку. Закриття апеляційного провадження у такому випадку не передбачено кримінальним процесуальним законодавством (розділ V глави 31 КПК)

Детальніше з текстом постанови ККС від 22.10.2020 у справі № 188/1668/17 (провадження № 51-9186км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92385588>

Якщо в апеляційному суді постає питання про встановлення певного факту в інший спосіб, ніж це було здійснено судом першої інстанції, то повнота дослідження доказів щодо цього факту має бути забезпечена в повному обсязі

Детальніше з текстом постанови ККС від 04.06.2020 у справі № 732/760/19 (провадження № 51-245км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89701189>

Неналежне повідомлення цивільному відповідачу про час, дату та місце проведення судового засідання слід визнавати поважною причиною для поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, оскільки ця обставина об'єктивно ускладнює можливість своєчасного звернення до суду у визначений законом строк та позбавляє цивільного відповідача передбаченого законом права на апеляційне оскарження судового рішення

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 175/1229/17 (провадження № 51-4197км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87640538>

Якщо призначену експертизу не було проведено, а отже і висновків експертизи не покладено в основу обвинувального вироку суду, неповідомлення стороні захисту про призначення експертизи не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 13.05.2020 у справі № 583/1973/17 (провадження № 51-284км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89289748>

Розгляд кримінального провадження апеляційним судом без участі обвинуваченого, якщо у матеріалах провадження є обґрунтоване клопотання сторони захисту про відкладення розгляду у зв'язку з перебуванням обвинуваченого у закладі охорони здоров'я чи його лікуванням, суперечить принципу змагальності сторін, є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону та підставою для скасування ухвали суду апеляційної інстанції

Детальніше з текстом постанови ККС від 27.08.2020 у справі № 199/330/18 (провадження № 51-1647км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91260661>

Якщо апеляційний суд, ухвалюючи рішення, протилежне за змістом рішенню місцевого суду, обмежується дослідженням меншої сукупності доказів, ніж дослідив місцевий суд, то має місце істотне порушення вимог кримінального процесуального законодавства

Детальніше з текстом постанови ККС від 12.08.2020 у справі № 520/14112/14-к (провадження № 51-846км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91010360>

Кримінальне провадження під час розгляду в суді апеляційної інстанції може бути закрито на підставах, передбачених у ст. 284 КПК, зокрема через невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливості їх отримати, ураховуючи те, що апеляційний суд відповідно до КПК не може постановити виправдувального вироку.

Витяг з ЄРДР не є процесуальним джерелом доказів та не може бути покладений в основу обвинувачення

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.09.2020 у справі № 761/28347/15-к (провадження № 51-500км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91555054>

Постановлення апеляційним судом двох взаємовиключних судових рішень в одному кримінальному провадженні щодо однієї і тієї ж особи (нового вироку, яким погіршується становище засудженого, та ухвали про відмову в задоволенні апеляційної скарги засудженого, за якою вирок суду першої інстанції залишено без зміни), є істотним порушенням кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС від 02.06.2020 у справі № 754/7739/15-к (провадження № 51-6246км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89793498>

2.17. Провадження у суді касаційної інстанції

Ухвала суду першої інстанції про продовження застосування примусових заходів медичного характеру після її перегляду в апеляційному порядку, а також ухвала суду апеляційної інстанції, прийнята за результатами такого перегляду, оскарженню в касаційному порядку не підлягають

Детальніше з текстом постанови ОП від 18.05.2020 у справі № 128/2811/17 (провадження № 51-6135км018) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89396955>

Помилкова позиція прокурора в апеляційній скарзі стосовно неправильного застосування закону України про кримінальну відповідальність позбавляє суд касаційної інстанції процесуальної можливості скасувати рішення судів першої та апеляційної інстанцій

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 243/2528/19 (провадження № 51-6157км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89793550>

Кримінальні провадження, розпочаті у формі приватного обвинувачення, не можуть бути закриті у зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення після набранням вироком законної сили, у тому числі під час провадження в суді касаційної інстанції

Детальніше з текстом постанови ККС від 09.09.2020 у справі № 756/2209/19 (провадження № 51-5904км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91520455>

2.18. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами

Якщо у заяві засудженого про перегляд вироку за нововиявленими обставинами містяться недоліки, то вона відповідно до вимог ст. 429 КПК має бути повернута цій особі для їх виправлення

Детальніше з текстом постанови ККС від 21.07.2020 у справі № 219/669/19 (провадження № 51-1749км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90563169>

Згідно з ч. 1 ст. 459 КПК, перегляд за нововиявленими обставинами можливий лише щодо тих рішень, які набрали законної сили та яким завершено розгляд кримінального провадження, а тому ухвали слідчого судді, а також рішення суду апеляційної інстанції щодо таких ухвал за цим правилом, оскарженню не підлягають. Положення ч. 2 ст. 464 КПК слід розуміти як такі, що надають судді повноваження перевірити наявність підстав для відкриття провадження за нововиявленими обставинами та ухвалити рішення про відкриття такого провадження або відмову у його відкритті

Детальніше з текстом постанови ОП від 03.02.2020 у справі № 522/14170/17 (провадження № 51-1836км019) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87424124>

З огляду на імперативні приписи ст. 463 КПК доводи засудженого стосовно допущених місцевим судом під час постановлення вироку щодо нього помилки внаслідок незнання про існування обставин, які засуджений вважає нововиявленими, спочатку має розглянути і належно оцінити суд першої інстанції, який ухвалив вирок

Детальніше з текстом постанови ККС від 24.09.2020 у справі № 554/8664/15-к (провадження № 51-749км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91901317>

Перегляд за нововиявленими обставинами ухвал слідчого судді, а також рішень суду апеляційної інстанції щодо таких ухвал кримінальним процесуальним законодавством не передбачений. Вирішення суддею питання про відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами (ч. 2 ст. 464 КПК) означає надання судді повноважень перевірити наявність підстав для відкриття провадження за нововиявленими обставинами та ухвалити рішення про відкриття такого провадження або відмову у його відкритті

Детальніше з текстом постанови ККС від 03.02.2020 у справі № 522/14170/17 (провадження № 51-1836км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87424124>

Обвинувачений у вчиненні злочину, за який передбачено покарання у виді довічного позбавлення волі, має право на розгляд кримінального провадження щодо нього в суді першої інстанції судом присяжних, проте таке право не виникає на стадії перегляду судових рішень в апеляційному, касаційному порядку, а також за нововиявленими або виключними обставинами

Детальніше з текстом постанови ККС від 11.02.2020 у справі № 644/2937/16-к (провадження № 51-8812км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87640670>

Ухвала ВАКС, якою відмовлено у відкритті кримінального провадження щодо перегляду за нововиявленими обставинами ухвали про передачу матеріалів кримінального провадження на розгляд іншої колегії суддів для вирішення питання стосовно їх об'єднання, не підлягає окремому апеляційному оскарженню

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.08.2020 у справі № 991/1231/19 (провадження № 51-822км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90872676>

Неоднаковість судової практики стосовно вирішення конкретного питання у кримінальному провадженні не може вважатися нововиявленою обставиною

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 10.09.2020 у справі № 711/5140/17 (провадження № 51-9796км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91555111>

Участь захисника у кримінальному провадженні щодо особи, засудженої за вчинення особливо тяжких злочинів, при перегляді постановлених рішень

щодо неї за нововиявленими обставинами, є обов'язковою

Детальніше з текстом постанови ККС від 13.10.2020 у справі № 1-18/08 (провадження № 51-69км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92203779>

Подання засудженим, який відбуває покарання у виді довічного позбавлення волі, заяви про перегляд вироку стосовно нього за нововиявленими обставинами до суду не через адміністрацію виправної установи, а також відсутність будь-яких даних на підтвердження факту підписання та подання цієї заяви саме засудженим, є підставою для прийняття рішення про відмову у відкритті провадження за нововиявленими обставинами

Детальніше з текстом постанови ККС від 22.10.2020 у справі № 1-7/12 (провадження № 51-1232км18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92483005>

2.19. Кримінальне провадження на підставі угод

При затвердженні угоди про визнання винуватості суд не може бути обтяжений іншими обов'язками щодо перевірки можливості її затвердження, окрім тих, що прямо передбачені у ст. 474 КПК, а тому перевірка достовірності обставин, які мають бути враховані при укладенні угоди, покладається на прокурора

Детальніше з текстом постанови ККС від 07.04.2020 у справі № 761/13021/19 (провадження № 51-409км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88707488>

Вчинення злочину у співучасті не виключає ухвалення вироку, яким затверджено угоду про визнання винуватості з одним із співучасників, за умови відповідності такої угоди нормам глави 35 КПК. Вирок, яким затверджено угоду про визнання винуватості, може бути оскаржений до апеляційного суду іншою особою, яка не була учасником судового провадження, якщо це рішення стосується інтересів іншої особи, а не тієї, з якою було укладено угоду. Вирок слід визнавати таким, що стосується інтересів цієї іншої особи лише у випадку, якщо у його тексті зазначено такі дані, які прямо вказують на дану конкретну особу, або визнано встановленими такі обставини, які дозволяють суду однозначно ідентифікувати іншу особу, за умови, що вирок суду стосується прав, свобод та інтересів цієї іншої особи

Детальніше з текстом постанови ККС від 18.05.2020 у справі № 639/2837/19 (провадження № 51-5394км019) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89372564>

Укладення угоди про визнання винуватості є правом, а не обов'язком прокурора, оскільки угода укладається між прокурором та обвинуваченим за ініціативою будь-кого із них. Здійснення судом усіх передбачених кримінальним процесуальним законом заходів для надання обвинуваченому можливості на власний розсуд розпорядитися своїми процесуальними правами, зокрема правом на захист, свідчить про те, що право засудженого на захист не було порушене

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.04.2020 у справі № 465/787/18 (провадження № 51-6297км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88815817>

Вирок суду з урахуванням змін, внесених ухвалою суду про виправлення опіски, яким затверджено угоду про визнання винуватості тільки з одним обвинуваченим за злочин, вчинений у співучасті, не має преюдиційного значення щодо обставин вчинення злочину іншими співучасниками, матеріали щодо яких виділено в окреме кримінальне провадження. Якщо інші особи у кримінальному провадженні не визнали своєї вини, то це не може вплинути на реалізацію права обвинуваченого на укладення угоди про визнання винуватості та не є підставою для скасування вироку на підставі цієї угоди

Детальніше з текстом постанови ККС від 15.04.2020 у справі № 344/2514/19 (провадження № 51-232км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88857300>

Фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, набуває у кримінальному провадженні статусу потерпілого, зокрема, з моменту подання заяви про вчинення щодо неї кримінального правопорушення незалежно від того, чи зверталася ця особа з заявою про залучення її до провадження як потерпілої та чи оскаржувала до слідчого судді бездіяльність слідчого з цих підстав. Статус потерпілого у кримінальному провадженні припиняється з моменту винесення слідчим або прокурором вмотивованої постанови про відмову у визнанні цієї особи потерпілою. Фізична особа, яка набула статусу потерпілого у вказаному випадку та яка не надавала згоди прокурору на укладення з підозрюваним угоди про визнання винуватості, має право на апеляційне оскарження судового рішення, яким затверджено таку угоду, якщо прийняте рішення стосується її прав, свобод чи інтересів

Детальніше з текстом постанови ККС від 20.05.2020 року у справі № 539/3185/17 (провадження № 51-715км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89395924>

2.20. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення

Терміном «найманий працівник» у контексті застосування п. 3 ч. 1 ст. 477 КПК (в редакції Закону № 767-VII) охоплюються не тільки фізичні особи, які працюють за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі, організації або у фізичної особи, але і фізичні особи, які перебувають із вказаними суб'єктами у фактичних трудових відносинах, а тому до таких осіб можуть застосовуватися відповідні положення КПК

Детальніше з текстом постанови ККС від 05.02.2020 у справі № 718/1139/18 (провадження № 51-9268кмп18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87527821>

З текстом окремих думок можна ознайомитися за посиланнями <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87517576>, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87527836>

Злочином, пов'язаним із домашнім насильством, слід вважати будь-яке кримінальне правопорушення, обставини вчинення якого містять хоча б один із елементів, перелічених у ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», незалежно від того, чи вказано їх у відповідній статті (частині статті) КК як ознаки основного або кваліфікованого складу злочину. А тому за наявності відповідних елементів поняття «домашнє насильство» у діянні особи, яке кваліфіковане за ст. 125 КК, кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення може бути закрито на підставі п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК

Детальніше з текстом постанови ОП від 12.02.2020 у справі № 453/225/19 (провадження № 51-4000км19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87602679>

З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87672616>

2.21. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб

Повідомити про підозру депутату місцевої ради може прокурор, який здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні, якщо повідомлення про підозру складено та підписано керівником регіональної прокуратури, який доручив цьому прокурору вручити його безпосередньо депутату

Детальніше з текстом постанови ККС від 17.06.2020 у справі № 164/1491/17 (провадження № 51-1046км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89929060>

2.22. Провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру

Судовий розгляд кримінального провадження про застосування примусових заходів медичного характеру за участі недієздатної особи та за відсутності її захисника і законного представника позбавляє цю недієздатну особу можливості реалізувати свої процесуальні права через уповноважених осіб, що є істотним порушенням вимог ст. 412 КПК

Детальніше з текстом постанови ККС від 26.11.2020 у справі № 204/7791/19 (провадження № 51-3113км20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93595768>

Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за 2020 рік / упоряд. правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2020. 56 с.

Застереження: видання містить короткий огляд судових рішень Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. У кожному з рішень викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua